

T.C. ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

KİMYA ANABİLİM DALI

POLİ(LAMİNARİN) PARTİKÜLLERİNİN HAZIRLANMASI VE BİYOMEDİKAL UYGULAMALARININ İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MEHMET CAN

Tez Danışmanı PROF. DR. NURETTİN ŞAHİNER

ÇANAKKALE-2022

T.C. ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

KİMYA ANABİLİM DALI

POLİ(LAMİNARİN) PARTİKÜLLERİNİN HAZIRLANMASI VE BİYOMEDİKAL UYGULAMALARININ İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MEHMET CAN

Tez Danışmanı PROF. DR. NURETTİN ŞAHİNER

Bu çalışma, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmiştir. Proje No: FYL-2020-3258

ÇANAKKALE – 2022

T.C. ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Mehmet CAN tarafından Prof. Dr. Nurettin ŞAHİNER yönetiminde hazırlanan ve 28/01/2022 tarihinde aşağıdaki jüri karşısında sunulan "Poli(Laminarin) Partiküllerinin Hazırlanması ve Biyomedikal Uygulamalarının İncelenmesi" başlıklı çalışma, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Kimya Anabilim Dalı'nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak oy birliği ile kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri	İmza
Prof. Dr. Nurettin ŞAHİNER	
(Danışman)	
Prof. Dr. Selehattin YILMAZ	
Prof. Dr. Sinan AKGÖL	

 Tez No
 : 10448889

 Tez Savunma Tarihi
 : 28/01/2022

.....

Doç. Dr. Yener PAZARCIK Enstitü Müdürü

...../2022

ETİK BEYAN

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Kuralları'na uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi taahhüt ve beyan ederim.

Mehmet CAN 28/01/2022

TEŞEKKÜR

Bu tezin gerçekleştirilmesinde, bana destek olan tez çalışmasının her adımını planlayan, değerli bilgi birikimi, deneyim ve bilimsel bakış açısıyla bana yol gösteren saygı değer danışman hocam Prof. Dr. Nurettin ŞAHİNER'e,

Hayatımın her evresinde benden bir an olsun yardımlarını esirgemeyen ve tüm zorlukları benimle birlikte göğüsleyen annem Safiye CAN, babam Metin CAN ve kardeşim Mert CAN olmak üzere bütün aileme,

Deneysel çalışmalarım sırasında bana yardımcı olan Dr. Öğr.Üyesi. Selin SAĞBAŞ SUNER, Dr. Şahin DEMİRCİ ve Arş.Gör.Dr.Semiha Duygu SÜTEKİN olmak üzere bütün çalışma arkadaşlarıma,

Bu araştırmaya FYL-2020-3258 no'lu proje ile finansal destek sağlaması nedeniyle Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi bünyesinde yer alan Bilimsel Araştırma Projeleri Kordinasyon Birimine,

sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Mehmet CAN Çanakkale, Ocak 2022

ÖZET

POLİ(LAMİNARİN) PARTİKÜLLERİNİN HAZIRLANMASI VE BİYOMEDİKAL UYGULAMALARININ İNCELENMESİ

Mehmet CAN

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Kimya Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi Danışman: Prof. Dr. Nurettin ŞAHİNER 28/01/2022, 77

Bu tez kapsamında yapılan çalışmalarda, Laminaria digitata ve Eisenia bicyclis kaynaklı laminarin polisakkariti (LD-LAM ve EB-LAM) kullanılarak, DVS, TMPGDE ve STPP çapraz bağlayıcıları ile mikro ve nano boyutlarda partiküller sentezlenmiştir LD-LAM ve EB-LAM partikülleri). Ters misel ortamında hazırlanan DVS ile çapraz bağlı LD-LAM partikülleri (LD-LAM-1) klorosülfonik asit ile modifiye edilmiştir (LD-LAM-2). EB-LAM molekülünden DVS, TMPGDE ve STPP çapraz bağlayıcıları ile ters misel mikroemülsiyon tekniği kullanılarak mikro/nano boyutlarda partiküller hazırlanmıştır (EB-LAM-1, -2 ve -3 partikülleri). Ayrıca EB-LAM polisakkaritinden yüzey aktif madde (sürfektan) kullanmadan nanopartikül hazırlamak için değişik oranlarda DVS ve TMPGDE çapraz bağlayıcıları ile izooktan-su emülsiyon ortamı kullanılarak sırasıyla EB-LAM-1.X ve EB-LAM-2.X partikülleri sentezlenmiştir. SEM analizleri sonucunda sürfektan içeren ortamda hazırlanan LAM partiküllerinin 0,1-15 µm arasında, sürfektan içermeyen ortamda sentezlenen partiküllerin ise 20-800 nm boyut aralığında olduğu gözlemlenmiştir. Zeta potansiyeli ölçümleri sonucunda farklı çapraz bağlayıcılar ve sentez yöntemleri ile hazırlanan LAM esaslı mikro ve nanopartiküllerinin yüzey yüklerinin -11,5±0,1 mV ile -26,3±0,5 mV arasında olduğu tespit edilmiştir. LAM esaslı partiküllerin biyomedikal malzemeler olarak kullanım potansiyellerini belirlemek için biyouyumluluk (sitotoksisite) ve kan uyumluluk (hemoliz ve kan pıhtılaşma) özellikleri araştırılmıştır. LD-LAM-1 partikülleri ve bunların modifiye edilmiş formları 2,0 mg/mL derişime kadar hemolitik ve kan pıhtılaştırıcı özellik göstermemiştir. Ayrıca, EB-LAM-1.X ve EB-LAM-2.X nanopartiküllerinin 1000 µg/mL derişime kadar L929 fibroblast hücrelerine karşı toksik etkilerinin olmadığı partiküllerin pH

7,4 PBS ortamında 120 saatte yaklaşık %50'sinin bozunduğu bulunmuştur. Bu tez kapsamında yapılan çalışmalarda, literatürde ilk kez tek basamakta LAM polisakkaritinin doğrudan çapraz bağlanması ile mikro ve nano partiküllerinin sentezi ve ayrıca bu partiküllerin kolayca modifiye edilebilirliği gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Laminarin, Biyopolimer, Mikro/nano partikül, Mikro/nano jel, Yüzey Modifikasyonu, Biyouyumlu

ABSTRACT

PREPARATION OF POLI (LAMINARIN) PARTICLES AND INVESTIGATION OF THEIR BIOMEDICAL APPLICATIONS

Mehmet CAN

Çanakkale Onsekiz Mart University School of Graduate Studies Master of Science Thesis in Chemistry Science Advisor: Prof. Dr. Nurettin Şahiner 28/01/2022, 77

In the studies conducted within the scope of this thesis, micro- and nano-sized particles (LD-LAM and EB-LAM particles) were synthesized from laminarin polysaccharides originated from Laminaria digitata and Eisenia bicyclis (LD-LAM and EB-LAM) employing DVS, TMPGDE, and STPP cross-linkers. The DVS-crosslinked LD-LAM particles (LD-LAM-1) synthesized in reverse micelle microemulsion system were modified with chlorosulfonic acid. Additionally, micro- ad nano-sized particles were prepared from DVS, TMPGDE and STPP crosslinkers via reverse micelle microemulsion technique (EB-LAM-1, -2, -3 particles). Moreover, in order to prepare nanoparticles of EB-LAM polysaccharide without surfactant, DVS and TMPGDE were used to obtain EB-LAM-1 and EB-LAM-2 particles in isooctane-water emulsion medium. Upon SEM analysis of the LD-LAM and EB-LAM particles prepared in the reverse micelle microemulsion medium, the particles were found to range in 0,1-15 µm sizes. The EB-LAM-1 ve EB-LAM-2 particles prepared in surfactant-free microemulsion were found to reside within 20-800 nm sizes. Zeta potential measurements of the LAM-based particles revealed the surface charge of particles ranged within -11,5±0,1 mV ile -26,3±0,5 mV. In order to determine potential use of the LAM-based micro and nano particles as biomedical materials their biocompatibility (cytotoxicity) and blood compatibility (hemolysis and blood coagulation) behaviors were investigated. LD-LAM-1 particles and their modified forms found not to exhibit hemolytic and blood coagulating effects up to 2.0 mg /mL concentration. Besides, it was found that EB-LAM-1.X and EB-LAM-2.X nanoparticles were not found toxic against L929 fibroblast cells up to 1000 µg/mL concentration, and approximately 50% of the particles were found

to degrade in 120 hours in the pH 7.4 PBS medium. The studies conducted within the scope of this thesis report synthesis of the micro and nanoparticles for the first time in the literature via direct crosslinking of LAM in a single step as well as their facile modification.

Keywords: Laminarin, Biopolymer, Micro/nano particle, Micro/nanogel, Surface modification, Biocompatible

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

JÜR	İ ONAY SAYFASI	i
ETİF	K BEYAN	ii
TEŞ	EKKÜR	iii
ÖZE	ET	iv
ABS	STRACT	vi
İÇİN	NDEKİLER	viii
SİM	GELER ve KISALTMALAR	x
TAB	BLOLAR DİZİNİ	xiii
ŞEK	İLLER DİZİNİ	xiv
BİR GİR	İNCİ BÖLÜM İŞ	1
İKİN ÖNC	NCİ BÖLÜM CEKİ ÇALIŞMALAR	5
2.1.	Polisakkaritlerin biyolojik önemi ve biyomedikal uygulamalardaki yeri	5
2.2.	Laminarin polisakkaritinin özellikleri ve biyomedikal uygulamaları	9
	ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	13
	MATERYAL VE YÖNTEM	
3.1.	Kullanılan materyaller	13
3.2	Mikro/nano boyutlu LAM esaslı partiküllerinin ters misel mikroemülsiyon polimerizasyonu ile sentezi	14
	3.2.1 DVS çapraz bağlı LD-LAM mikro/nano partikülleri	14
	3.2.2 EB-LAM mikro/nano partikülleri	15
3.3.	EB-LAM esaslı nanopartiküllerin yüzey aktif madde içermeyen emülsiyon polimerizasyonu yöntemi ile sentezi	15

3.4.	LD-LAM-1 mikro/nano partiküllerinin modifikasyonu	16
3.5.	LAM esaslı partiküllerin karakterizasyonu	17
3.6.	LD-LAM esaslı mikro/nano partiküllerin kan uyumluluk testleri	18
	3.6.1 Hemoliz testi	19
	3.6.2 Kan pıhtılaşma testi	19
3.7	EB-LAM esaslı nanopartiküllerin biyouyumluluk testleri	20
3.8	EB-LAM esaslı nanopartiküllerin hidrolitik bozunma testleri	21
	3.8.1 Fenol-sülfürik asit metodu ile toplam şeker miktarı tayini	21

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA BULGULARI

0	0
1.	1.

4.1.	LAM	esaslı partiküllerin sentezi ve karakterizasyonu	22
	4.1.1	LAM esaslı partiküllerin ters misel mikroemülsiyon polimerizasyonu yöntemi ile sentezi ve karakterizasyonu	23
		LD-LAM mikro/nano partiküllerinin sentezi ve karakterizasyonu	23
		LD-LAM-1 mikro/nano partiküllerinin modifikasyonu	31
		EB-LAM mikro/nano partiküllerinin sentezi ve karakterizasyonu	36
	4.1.2	<i>EB</i> -LAM esaslı nanopartiküllerinin yüzey aktif madde içermeyen emülsiyon polimerizasyonu yöntemi ile sentezi ve karakterizasyonu	41
4.2.	LAM	esaslı partiküllerin biyomedikal uygulamaları	51
	4.2.1	LD-LAM esaslı mikro/nano partiküllerin kan uyumluluk çalışmaları	51
	4.2.2	EB-LAM esaslı nanopartiküllerin biyouyumluluk çalışmaları	53
	4.2.3	EB-LAM esaslı nanopartiküllerin hidrolitik bozunma çalışmaları	55

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ ve ÖNERİLER

58

KAYNAKÇA	63
EKLER	Ι
EK 1. ETİK KURUL İZNİ	Ι
ÖZGEÇMİŞ	II

SİMGELER VE KISALTMALAR

°C	Santigrat derece
μm	Mikrometre
μs	Mikrosiemens
3B	3 boyutlu
AOT	Sodyum bis(2-etilheksil) sülfosüksinat
Ca ⁺²	Kalsiyum iyonu
CaCl ₂	Kalsiyum klorür
cm	Santimetre
CO ₂	Karbondioksit
CSA	Klorosülfonik asit
DLS	Dinamik ışık saçılımı
DMEM	Dulbecco's Modified Eagle Medium
DMSO	Dimetil sülfoksit
DVS	Divinil sülfon
EB-LAM	Eisenia bicyclis kaynaklı laminarin
EB-LAM-1	Ters misel mikroemülsiyon ortamında sentezlenen %25 DVS çapraz bağlı LAM partikülleri
<i>EB</i> -LAM-1.1	İzooktan-su mikroemülsiyon ortamında sentezlenen %25 DVS çapraz bağlı LAM partikülleri
<i>EB</i> -LAM-1.2	İzooktan-su mikroemülsiyon ortamında sentezlenen %50 DVS çapraz bağlı LAM partikülleri
<i>EB-</i> LAM-1.3	İzooktan-su mikroemülsiyon ortamında sentezlenen %100 DVS çapraz bağlı LAM partikülleri
<i>EB</i> -LAM-1.4	Siklohekzan-su mikroemülsiyon ortamında sentezlenen %100 DVS çapraz bağlı LAM partikülleri
	Sürfektansız mikroemülsiyon ortamında sentezlenen DVS çapraz
EB-LAM-1.X	bağlı LAM partikülleri

EDIAMO	Ters misel mikroemülsiyon ortamında sentezlenen %25 TMPGDE
<i>LD</i> -LAM-2	çapraz bağlı LAM partikülleri
EDIAM 21	İzooktan-su ortamında sentezlenen %25 TMPGDE çapraz bağlı
ED-LAIVI-2.1	LAM partikülleri
FRIAM22	İzooktan-su mikroemülsiyon ortamında sentezlenen %50 TMPGDE
ED-LANI-2.2	çapraz bağlı LAM partikülleri
ERIAM 22	İzooktan-su mikroemülsiyon ortamında sentezlenen %100 TMPGDE
ED-LAWI-2.5	çapraz bağlı LAM partikülleri
EDIAM 24	Siklohekzan-su mikroemülsiyon ortamında sentezlenen %25
ED-LAMI-2.4	TMPGDE_çapraz bağlı LAM partikülleri
FRIAM2X	Sürfektansız mikroemülsiyon ortamında sentezlenen TMPGDE
ED-LAWI-2.A	çapraz bağlı LAM partikülleri
FR-I AM-3	Ters misel mikroemülsiyon ortamında sentezlenen %25 STPP çapraz
ED-LAWI-5	bağlı LAM partikülleri
ECH	Epiklorohidrin
ECM	Ekstra selüler matriks
EDTA	Etilendiamintetraasetik asit
FBS	Fetal sığır serumu
FE-SEM	Alan emisyonlu taramalı elektron elektron mikroskobu
FT-IR	Fourier dönüşümlü kızılötesi ışımalı spektroskopisi
g	Gram
GDE	Gliserol diglisidil eter
GFP	Yeşil floresan protein
h/h	hacim/hacim
H_2SO_4	Sülfürik asit
HC1	Hidroklorik asit
KCl	Potasyum klorür
kV	Kilovolt
LAM	Laminarin

	%100 DVS çapraz bağlı Laminaria digitata kaynaklı LAM
LD-LAM-I	partikülleri
LD-LAM-2	CSA ile modifiye edilmiş LD-LAM-1 partikülleri
М	Molar
mg	Miligram
mL	Mililitre
mM	Milimolar
	3-[4,5-dimetiltiyazol-2-il]-2,5-difenil-tetrazolyum
MII	bromür
mW	Milivat
NaCl	Sodyum klorür
NaOH	Sodyum hidroksit
nm	Nanometre
NSAID	Steroit olmayan antienflamatuvar ilaç
-OH	Hidroksil
PEI	Polietilenimin
RBC	Kırmızı kan hücresi
rpm	Dakikadaki devir sayısı
SEM	Taramalı elektron mikroskobu
-SO3	Sülfit
STMP	Sodyum trimetafosfat
STPP	Sodyum tripolifosfat
TGA	Termogravimetrik analiz
TMPGDE	Trimetilolpropan triglisidil eter
UV-Vis	Morötesi-Görünür bölge
l	iota
κ	kappa
λ	lambda

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo No	Tablo Adı	Sayfa No
Tablo 1	LD-LAM esaslı partiküllerinin zeta potansiyeli değerleri ve DLS ölçümleri ile belirlenen ortalama hidrodinamik çapları	27
Tablo 2	<i>LD</i> -LAM, <i>LD</i> -LAM-1 ve <i>LD</i> -LAM-2 partiküllerinin kütlece elementel bileşimleri	28
Tablo 3	<i>LD</i> -LAM, <i>LD</i> -LAM-1 ve <i>LD</i> -LAM-2 partiküllerinin termal bozunma değerleri	35
Tablo 4	EB-LAM esaslı partiküllerinin zeta potansiyeli değerleri ve DLS ölçümleri ile belirlenen ortalama hidrodinamik çapları	38
Tablo 5	<i>EB</i> -LAM-1.X ve <i>EB</i> -LAM-2.X partiküllerinin zeta potansiyeli değerleri ve DLS ölçümleri ile belirlenen ortalama hidrodinamik çapları	46

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil No	Şekil Adı	Sayfa No
Şekil 1	LAM polisakkaritinin kimyasal yapısı ve uç gruplarına göre sınıflandırılması	10
Şekil 2	(a) AOT-izooktan-su ters misel mikroemülsiyon sisteminin şematik gösterimi ve (b) Oxa-Michael katılma reaksiyonu ile partikül oluşumunun mekanizması	24
Şekil 3	<i>LD</i> -LAM-1 partiküllerinin (a) optik mikroskop ve (b) SEM görüntüleri	25
Şekil 4	LD-LAM molekülü ve LD-LAM-1 partiküllerinin (a) FT-IR spektrumları ve (b) TGA grafikleri	30
Şekil 5	LD-LAM-1 partiküllerinin CSA molekülü ile modifikasyonunun şematik gösterimi	32
Şekil 6	<i>LD</i> -LAM-1 ve LD-LAM-2 partiküllerinin (a) FT-IR spektrumları ve (b) TGA grafikleri	34
Şekil 7	<i>EB</i> -LAM-1, <i>EB</i> -LAM-2 ve <i>EB</i> -LAM-3 partiküllerinin AOT- izooktan-su ters misel mikroemülsiyon polimerizasyonu yöntemi ile sentezinin şematik olarak gösterimi	36
Şekil 8	(a) <i>EB</i> -LAM-1, (b) <i>EB</i> -LAM-2 ve (c) <i>EB</i> -LAM-3 partiküllerinin optik mikroskop ve SEM görüntüleri	37
Şekil 9	<i>EB</i> -LAM molekülü, <i>EB</i> -LAM-1, <i>EB</i> -LAM-2 ve <i>EB</i> -LAM-3 partiküllerinin (a) farklı pH ortamlarındaki zeta potansiyeli değerleri, (b) FT-IR spektrumları ve (c) TGA termogramları	40
Şekil 10	<i>EB</i> -LAM-1.X ve <i>EB</i> -LAM-2.X nanopartiküllerinin yüzey aktif madde içermeyen emülsiyon ortamında sentezinin şematik gösterimi	42
Şekil 11	DVS ile çapraz bağlı (a) <i>EB</i> -LAM-1.1, (b) <i>EB</i> -LAM-1.2 ve (c) <i>EB</i> -LAM-1.3 nanopartiküllerinin SEM görüntüleri	43
Şekil 12	TMPGDE ile çapraz bağlı (a) <i>EB</i> -LAM-2.1, (b) <i>EB</i> -LAM-2.2 ve (c) <i>EB</i> -LAM-2.3 nanopartiküllerinin SEM görüntüleri	44
Şekil 13	Siklohekzan-su emülsiyon ortamında hazırlanan (a) DVS ile çapraz bağlı <i>EB</i> -LAM-1.4 ve (b) TMPGDE ile çapraz bağlı <i>EB</i> - LAM-2.4 nanopartiküllerinin SEM görüntüleri	45

Şekil 14	(a) <i>EB</i> -LAM-1.X ve (b) <i>EB</i> -LAM-2.X nanopartiküllerinin FT-IR spektrumları	48
Şekil 15	DVS ile çapraz bağlı <i>EB</i> -LAM-1.X ve (b) TMPGDE ile çapraz bağlı <i>EB</i> -LAM-2.X nanopartiküllerinin TGA termogramları	50
Şekil 16	<i>LD</i> -LAM-1 ve <i>LD</i> -LAM-2 partiküllerinin (a) hemoliz ve (b) kan pıhtılaşma testleri ile belirlenen kan uyumlulukları	52
Şekil 17	<i>EB</i> -LAM polimeri, <i>EB</i> -LAM-1.1,-1.3 ve <i>EB</i> -LAM-2.1, -2.3 partiküllerinin 1000 μ g/mL derişimdeki L929 fibroblast hücreleri ile 24 saat etkileşiminin ardından çekilen dijital kamera görüntüleri	54
Şekil 18	<i>EB</i> -LAM polimeri, <i>EB</i> -LAM-1.1,-1.3 ve <i>EB</i> -LAM-2.1, -2.3 partiküllerinin L929 fibroblast hücreleri ile 24 saat etkileşiminin ardından MTT testi ile belirlenen derişime karşı %hücre canlılığı değerleri	55
Şekil 19	Şekil 19. (a) <i>EB</i> -LAM-1.X ve (b) <i>EB</i> -LAM-2.X partiküllerinin pH 7,4 PBS tamponunda zamana bağlı % hidrolitik bozunma değerleri	57

BİRİNCİ BÖLÜM GİRİŞ

Herman Studaudinger, 102 yıl önce yaptığı "Polimerizasyon Üzerine" ("Über Polymerisation") (Staudinger, 1920) isimli çalışması ile polimer biliminin gelişmesinde öncül olarak kabul edilen bir çağın başlatıcısı olarak kabul görmüştür (Mülhaupt, 2004). O yıllardan günümüze kadar geçen sürede gelişen nanobilim ve teknoloji, doğal ve sentetik polimerlerden çok çeşitli özelliklere sahip polimerik yapıların sentezlenmesine ve bu malzemelerin enerji, elektronik, gıda, ilaç ve biyomedikal alanlar gibi birçok endüstride yaygın olarak kullanılmasına olanak sağlamıştır (Can vd., 2020b).

Capraz bağlı polimerik ağ yapıların en temel örneklerinden biri olan hidrojeller, polimerik veya monomerik öncüllerin fiziksel veya kimyasal olarak çapraz bağlanması ile oluşan üç boyutlu (3B) ağ yapılarıdır. Sentezlenme yöntemlerine göre nano, mikro ve makro boyutlarda hazırlanabilen hidrojeller, esnek ve yumuşak yapılı malzemelerdir. Ayrıca, içerdikleri fonksiyonel gruplara göre su veya uygun çözücüler içerisinde kendi ağırlıklarının binlerce katı oranında çözücüyü tutarak şişebilen, birim hacim başına çok yüksek yüzey alanına sahip polimerlerdir (Sahiner, 2013). Hidrojeller, sentezlendikleri öncül malzemelere bağlı olarak ışık, elektrik, manyetik alan, pH ve sıcaklık gibi çevresel uyarılara karşı duyarlı olarak hazırlanabilmektedir (Can vd., 2020b; Suner vd., 2018; Zhang vd., 2019). Ayrıca, hidrojel yüzeyindeki fonksiyonel grupların çeşitli moleküller ile kolayca modifiye edilebilmesi, hidrojellerin yüzey özelliklerinin kullanımı amaçlanan uygulamalara göre tasarlanabilmesine imkan sağlar (Camci-Unal vd., 2010; Haagdorens vd., 2019; Ashtiani vd., 2020; Lewandowska-Łańcucka vd., 2018; Li vd., 2011; Plunkett vd., 2003). Hidrojeller, sentezinde kullanılan öncül moleküllerin zenginliği ve modifiye edilebilmeleri sayesinde yüzey özellikleri, boyut, gözenek boyutu, şişme ve bozunma gibi kullanım amacına göre dizayn edilebilir. Bu üstün özellikleri sayesinde hidrojeller, endüstriyel alanda zararlı metal iyonlarının ve boyaların ayırımı (Kong vd., 2019; Shalla vd., 2019), atık su ve doğal kaynak sularının temizlenmesi (Tran vd., 2018), biyomedikal alanda ise hücre ve dokuların yenilenmesi (Maiz-Fernández vd., 2020; Ng vd., 2020), yara kaplama malzemesi (Tavakoli ve Klar, 2020), implant (Soler-Botija vd., 2014), biyosensor (Tavakoli ve Tang, 2017), yapay kas (Park ve Kim, 2020) ve organların geliştirilmesi (Wang vd., 2017), enzim immobilizasyonu (Dwamena vd., 2020), protein, RNA, gen ve ilaç gibi biyoaktif moleküllerin taşıma/salım sistemleri (Li vd., 2016; Pertici vd., 2019) gibi birçok uygulamada kullanım potansiyeline sahip çok fonksiyonlu materyallerdir.

Mikropartiküller ve nanopartiküller olarak da adlandırılan mikrometre ve nanometre boyutlardaki hidrojellerin küçük boyutlarının sağladığı avantajlarından dolayı vücut içi uygulamalarda kullanımı tercih edilmektedir (Auwal vd., 2017; Ma vd., 2017). Mikropartiküller ve nanopartiküller çeşitli kimysal yapı ve özelliklerdeki ilaç veya biyoaktif moleküller için koruyucu işlevi görerek bu moleküllerin vücut içinde oksidatif ve enzimsel olarak hızlı bir şekilde metabolize edilmelerini azaltır/geciktirir. Böylece taşıdıkları aktif moleküllerin daha derisimlerine erismesine dolayısıyla yüksek plazma ve biyoyararlanımlarının artırılmasına olanak sağlarlar (Vinogradov, 2006; Yin vd., 2020). Ayrıca, mikro/nano partiküller, ilaçların sistemik yan etkilerini azaltma, çözünürlüklerini artırma gibi avantajlar sunmaktadır (Eckmann vd., 2014; Large vd., 2019; Nguyen vd., 2011; Smeets ve Hoare, 2013; Wanakule vd., 2012). Bunlara ek olarak, küçük molekül, peptit, antikor, aptamer, lektin gibi ajanlar ile fonksiyonlaştırılabilmeleri ile çeşitli doku, hücre ve patolojilere spesifik, hedeflenmiş ve kontrollü ilaç salımı sağlayabilmektedir (Blackburn vd., 2009; Eckmann vd., 2014; Large vd., 2019; Nguyen vd., 2011; Ryu vd., 2012; Smeets ve Hoare, 2013; Wanakule vd., 2012).

İlaçların yan etkilerini azaltan polimerik mikro ve nanopartiküllerin kendilerinin de uyumlu, toksik etki göstermeyen ve biyobozunur özellikte olması bu yapıların *in vivo* olarak kullanımı açısından büyük önem taşımaktadır (Can vd., 2020b; Can ve Sahiner, 2021; Kang vd., 2015; Kilcoyne ve Joshi, 2007; Seidi vd., 2018; Willner ve Willner, 2010). Biyouyumlu, biyobozunur, doğal ve yenilenebilir kaynaklardan elde edilen mono, oligo ve polisakkaritler, amino asitler, proteinler, nükleik asitler, polifenolik bileşikler gibi biyomoleküllerin bozunma/biyotransformasyon ürünleri de immunojenik olmayıp biyouyumlu olacağından bu yapılardan hazırlanan mikro ve nanopartiküller sentetik veya biyobozunmaz muadillerine kıyasla biyomedikal alanda oldukça fazla ilgi görmektedir (Shiraishi ve Yokoyama, 2019; Suner vd., 2018).

Biyopolimerlerin biyouyumlu ve biyobozunur özelliklerine ilaveten sahip olabilecekleri antioksidan, antipatojenik, antienflamatuvar, antidiyabetik, antikarsinojenik, antiapoptotik gibi daha birçok biyoyararlı özelliklere sahip olabilirler. Bu özelliklerin biyopolimerlerden üretilen ilaç taşıyıcı sistemlere aktarılması ile taşıdıkları molekülün terapötik özelliklerine ek olarak destekleyici sinerjistik etki de gösterebilen oldukça etkili farmakolojik malzemeler üretilebilir (Can vd., 2020b; Williams, 2008; Willner ve Willner, 2010). Buna ilaveten, biyopolimerik moleküller kolay işlenebilir olmalarından dolayı çeşitli kimyasal modifikasyonlar ile çevresel tepkilere duyarlı fonksiyonel malzemeler elde edilebilmektedir (Oh vd., 2008; Suner vd., 2018). Sentetik polimerlerin doğal polimerler ile konjugasyon, kaplama gibi modifikasyon teknikleri kullanılarak biyouyumlulukları artırılabilmektedir (Balas vd., 2018).

Bu tez calısmasının temel motivasyonu bircok biyoaktiviteve sahip, doğal bir polisakkarit olan laminarinden üç boyutlu ağ yapıya sahip mikro ve nano partiküllerin karakterizasyonu ve bu partiküllerin kimyasal modifikasyonu ile sentezlenmesi, biyomedikal alanda kullanılabilecek potansiyel ilaç salım sistemleri olarak kullanılabilirliğinin araştırılmasıdır. Dolaysıyla bu tez kapsamında yapılan çalışmalarda, iki farklı organizmadan (Laminaria digitata, LD-LAM ve Eisenia bicyclis, EB-LAM) elde edilen laminarin (LAM) polisakkariti ile divinil sülfon (DVS), trimetilolpropan triglisidil eter (TMPGDE) ve sodyum tripolifosfat (STTP) gibi çapraz bağlayıcılar kullanılarak nano ve mikrometre boyutlarında partiküller sentezlenmiştir (LD-LAM ve EB-LAM partikülleri). LAM esaslı çapraz bağlı mikro/nano partiküllerin sentezi ters misel mikro emülsiyon tekniği ile gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, DVS ve TMPGDE çapraz bağlayıcıları kullanılarak EB-LAM polimerinden yüzey aktif madde içermeyen emülsiyon polimerizasyonu yöntemi ile nanopartiküller sentezlenmiştir. LD-LAM esaslı mikro/nano partiküller basit filtrasyon yöntemleri ile ayrılmıştır. Böylece polimerizasyon yöntemi, sentez parametrelerinin optimizasyonu ve basit filtrasyon yöntemleri ile kontrol edilebilir boyut dağılımına sahip polimerik partiküllerin hazırlanabilirliği gösterilmiştir. LAM esaslı mikro/nano partiküllerin sentezi tek adımda gerçekleştirilmiştir. Literatürde LAM polisakkaritlerinden sentez öncesi modifikasyon yapılmaksızın tek basamakta polimerik partiküllerin sentezine rastlanmamıştır. Bu tez kapsamında belirtilen yöntemler ve çapraz bağlayıcılar ile hazırlanan mikro/nano partiküllerin sentezi ilk kez rapor edilmektedir. Hazırlanan LD-LAM esaslı nano ve mikropartiküller klorosülfonik asit (CSA) ile modifiye edilmiş ve partiküllerin tek basamakta modifiye edilebilirliği gösterilmiştir. Mikro/nano partiküllerin geniş çapta fiziksel ve yapısal karakterizasyonlarının yapılması bu malzemelerin biyomedikal uygulamalardaki avantaj ve limitlerinin belirlenmesinde, dolayısı ile bu alanlarda kullanım

potansiyellerinin genişletilmesi ve ölçeklenlendirilmesinde büyük öneme sahiptir (Su vd., 2018). Farklı çapraz bağlayıcı ve yöntemler ile hazırlanan modifiye edilmiş ve edilmemiş LAM esaslı mikro/nano partiküllerin morfoljik analizleri optik mikroskop ve alan emisyonlu taramalı elektron mikroskobu (FE-SEM) ile hidrodinamik partikül çapı dinamik ışık saçılımı (DLS) ile, yüzey yükleri zeta potansiyel ölçümleri ile, kimyasal bileşim ve yapıdaki fonksiyonel grupların tayini elemental analiz ve Fourier dönüşümlü kızılötesi ışımalı spektroskopisi (FT-IR) ile ve termal kararlılkları ise termogravimetrik analiz (TGA) yöntemleri ile gerçekleştirilmiştir.

Mikro/nano partiküllerin, oral ve/ya parenteral yollardan vücuda enjeksiyonu bu yapıların kaçınılmaz olarak kan ve ekstra selüler matriks (ECM) gibi kompleks fizyolojik sıvılar ve dokularla etkileşimi ile sonuçlanacaktır. Bu etkileşimler *in vitro/in vivo* hücre/konak organizmada yapı ve işlev bozukluklarına sebep olabileceğinden, mikro/nano formülasyonların biyouyumluluk ve kan uyumluluk özeliklerinin belirlenmesi yüksek derecede önem arz etmektedir. Bu amaçla, hazırlanan LAM esaslı modifiye edilmiş ve edilmemiş mikro/nano partiküllerin biyouyumlulukları MTT testi ve kan uyumlulukları da hemoliz ve kan pıhtılaşma testleri ile gerçekleştirilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

2.1. Polisakkaritlerin biyolojik önemi ve biyomedikal uygulamalardaki yeri

Biyopolimerler, polinükleotidler, proteinler, polifenolik bileşikler ve polisakkaritler gibi doğal olarak makromoleküler formda bulunan biyolojik kökenli polimerlerdir. Canlı organizmalarda yapısal ve fonksiyonel olarak çok sayıda önemli görevler üstlenen biyopolimerler, biyouyumlu ve biyobozunur yapılardadır (Kang vd., 2015; Kilcovne ve Joshi, 2007; Osborn vd., 2004; Seidi vd., 2018; Tharanathan, 2002). Bu özellikleri ve ucuz maliyetlerle yüksek miktarda elde edilebilmelerinden dolayı biyopolimerler tekstil, gıda, kozmetik, çevre ve biyomedikal alanlarda oldukça yaygın kullanım alanına sahiptir. (Akter vd., 2021; Klein ve Poverenov, 2020; Mitura vd., 2020). Genel olarak biyopolimer esaslı hidrojeller, yüksek aktif madde yükleme kapasiteleri, kontrol edilebilir boyut ve kolay modifiye edilebilen özellikleri sebebiyle hedeflenebilir ve sürekli salım yapabilen etkili, ileri düzey akıllı malzemelerin geliştirilmesinde vazgeçilmez bileşenler haline gelmiştir (Lee vd., 2011; Suner vd., 2018).

Polisakkaritler, biyopolimerlerin önemli bir grubu olan karbonhidratların üyesidir. Karbonhidratların, son yıllarda gelisen teknoloji sayesinde daha detaylı karakterizasyonu ve yapı-aktivite ilişkilerinin (structure-activity relationship) aydınlatılmaya başlanması ile canlı sistemlerdeki önemi ve biyomedikal alanlarındaki uygulamaları katlanarak artmıştır (Osborn vd., 2004). Karbonhidratların bütün canlı organizmalarda bulunmaları ve canlılar için başlıca enerji kaynağı olmalarının yanı sıra, proteinler ve lipitler gibi diğer biyopolimerler ile birleşerek glikoprotein ve glikolipit formlarında yapısal ve işlevsel olarak çok çeşitli rollerde görev aldığı bilinmektedir (Tharanathan, 2002). Polisakkaritlerin en yaygın örnekleri selüloz, pektin, amiloz, nişasta, inulin, kitin, kitosan, heparin, hiyalüronik asit, kondroitin sülfat, aljinat, dekstran, agar, ulvan, pullulan, karragenan ve bunların türevleridir. Polisakkaritler ticari olarak genellikle hayvanlar, bitkiler, algler ve mikroorganizmalar olmak üzere kara ve deniz ekosistemindeki çeşitli canlı kaynaklardan elde edilmektedir (Rinaudo, 2007; Seidi vd., 2018). Polisakkaritler şeker birimlerinden oluşan, genel olarak benzer yapılı polimerler olmasına karşın, şeker birimleri arasındaki glikozit bağının tipi (α , β), bağlanma ve dallanma şekli, içerdikleri

şeker birimlerinin sayısı, çeşidi, fonksiyonel grupları ve yükleri farklılık göstermektedir (Kang vd., 2015; Seidi vd., 2018; Uthaman vd., 2014). Dolayısı ile farklı polisakkaritler çok çeşitli fizikokimyasal özellikler ve biyoaktiviteler göstermektedir (Kang vd., 2015; Kilcoyne ve Joshi, 2007). Polisakkarit esaslı terapötiklerin, enflamatuvar hastalıklar ve anti-trombotik tedavilerden yara iyileşmesine kadar birçok kardiyovasküler ve hematolojik hastalığın tedavisinde kullanıldığı bildirilmiştir (Kilcoyne ve Joshi, 2007).

Polisakkaritler hidrofilik yapıları, muko yapışkanlık ve biyoaktivitelerine ek olarak doğal, biyouyumlu ve biyobozunur özelliklerinden dolayı, üstün özelliklere sahip mikro/nano malzemelerin geliştirilmesi için başlıca tercih edilen biyopolimerler arasında yer almaktadır. Bu bağlamda, nişasta, selüloz, pektin, inulin, heparin, dekstran, hiyalüronik asit, kondroitin sülfat, aljinat, kitosan, fukoidan, agar, ulvan, pullulan ve karragenan gibi çeşitli bitki, hayvan ve mikrobiyal kaynaklı polisakkaritlerden hazırlanan çok sayıda hidrojel çeşidi rapor edilmiştir (Kang vd., 2015; Lee vd., 2011; Morales-Sanfrutos vd., 2015; Opanasopit vd., 2008; Quiñones vd., 2018; Sahiner, vd., 2017a; Sahiner vd., 2014b; Seidi vd., 2018; Uthaman vd., 2014). Bunlara ek olarak, siklodekstrin gibi oligomerik karbonhidratlar veya maltitol, laktoz, maltoz, sükroz gibi monomerik ve dimerik şeker birimleri de çeşitli hidrojel formlarının hazırlanmasında kulanılmıştır (Can vd., 2019; Kurt vd., 2021; Sahiner, 2018a; Sahiner vd., 2014a).

Polisakkarit esaslı mikro/nano partiküllerin sentezi kimyasal olarak çapraz bağlanma veya fiziksel olarak hidrofobik (Gonçalves ve Gama, 2008) ve elektrostatik etkileşimler ile (Myrick vd., 2014) polimer zincirlerinin kendiliğinden düzenlemesiyle (self assembly) mümkün olabilmektedir. Kullanılan çapraz bağlanma stratejisine göre farklı kimyasal ve fiziksel polimerizasyon yöntemleri mevcuttur. Örneğin fiziksel çapraz bağlanma yoluyla polimerizasyon için en yaygın kullanılan yöntemler iyonik jelasyon ve polielektrolit komplex oluşumudur. Anyonik (hiyalüronik asit, dekstran sülfat, ksantan vb.) veya katyonik (kitosan) gibi polisakkaritler ve metal iyonları arasındaki etkileşimler ile iyon-kompleks/polilektrolit-kompleks oluşturarak, kontrol edilebilir boyutta mikro/nano partiküller sentezlenebilir (Chen vd., 2007; de la Fuente vd., 2008; Gennari vd., 2019; Jeong vd., 2008; Shibaev vd., 2020). Kimyasal olarak çapraz bağlanmada ise, biyopolimer birimleri üzerinde modifikasyon ile vinil grupları oluşturulduktan sonra serbest radikal zincir polimerizayonu (Majcher vd., 2020) veya epiklorohidrin (ECH), DVS, gliserol diglisidil eter (GDE), sodyum trimetafosfat (STMP) gibi epoksi, vinil ve fosfat grupları içeren çapraz bağlayıcılar kullanılarak halka açılma ve niükleofilik katılma reaksiyonları ile süspansiyon ve mikroemülsiyon ortamlarında doğrudan mikro/nano partiküller sentezlenebilmektedir (Can vd., 2019; Chang vd., 2019; Hamdi ve Ponchel, 2001; Oh vd., 2008; Sahiner vd., 2017b). Ters misel mikroemülsiyon yönteminde, karışmakta olan yüzey aktif madde içeren organik çözücü üzerine sulu fazdaki polimer çözeltisi damla damla eklenerek mikro emülsiyon damlacıklarının oluşması sağlanır. Sisteme, eklenen sulu çözeltinin yüzey aktif madde molekülleri tarafından homojen olarak çevrelenmesi (mikro emülsiyon damlasının kararlı kılınması) için belli bir süre karıştıktan sonra sulu faz içerisine geçebilen (hidrofilik) çapraz bağlayıcılar ortama eklenerek çapraz bağlanma başlatılır. Termodinamik olarak kararlı olan ters misel mikro emülsiyon sistemleri, yüzey aktif maddenin kendiliğinden birleşmesi ile miseller üreterek sulu faz ve organik fazın birarada bulunarak üç boyutlu ağ yapıya sahip mikro/nano partiküllerin oluşması için birer reaktör görevi görür. Miseller dinamik sistemler olup, reaksiyon sırasında Brown hareketi sonucu sıklıkla çarpışarak birleşir ve ayrılırlar. Böylece miseller arası madde alışverişi gerçekleşir ve polimer birimleri ile çapraz bağlayıcıların bir araya gelerek reaksiyona girmesi sağlanır (Malik vd., 2012). Bu yöntemle sentezlenecek olan partiküllerin boyutları, ortama eklenen sulu fazın miktarı, polimer çözeltisinin derişimi, emülsiyon içerisindeki yüzey aktif maddenin derişimi, mikro emülsiyon sisteminin karışma hızı gibi parametreler değiştirilerek kontrol edilebilmektedir (Oh vd., 2008). Literatürde ters misel mikroemülsiyon polimerizasyonu kullanılarak çeşitli polisakkaritlerden biyopolimerik mikro/nano partiküllerin sentezlenmesi üzerine birçok çalışma rapor edilmiştir (Suner vd., 2018).

Karasal canlılardan elde edilen polisakkaritlere ek olarak deniz ekosisteminden elde edilen aljinat, agar, karragenan, ulvan, fukoidan ve laminarin (LAM) gibi polisakkaritler de mevcuttur (Kang vd., 2015; Kilcoyne ve Joshi, 2007; Osborn vd., 2004; Rinaudo, 2007; Venkatesan vd., 2015, 2016). Bu polisakkaritler antioksidan, antienflamatuvar, antikarsinojenik, antikoagulan, antilipidemik, antimikrobiyal ve antiviral biyoaktivite özellikleri nedeniyle son yıllarda çok büyük ilgi görmüştür . Özellikle doku mühendisliği, rejeneratif tıp ve ilaç taşıyıcı sistemlerin tasarımı gibi biyomedikal uygulamalarda büyük ilgi görmüş ve bu yapılardan nano, mikro ve makro boyutlarda hidrojellerin sentezi üzerine çok sayıda araştırma yapılmıştır (Popa vd., 2015; Venkatesan vd., 2015, 2016). Deniz yosunu polisakkaritleri yapılarında hidroksil, karboksil ve sülfat grupları gibi hidrofilik fonksiyonel gruplar içermektedir (Rinaudo, 2007). Bu gruplar biyolojik dokular ile kolayca etkileşebildiği için deniz yosunu polisakkaritlerinin biyomedikal uygulamalardaki önemi gittikçe artmaktadır (Venkatesan vd., 2015).

Keppeler vd. tarafından yapılan bir çalışmada yüzey aktif madde içermeyen emülsiyon polimerizasyonu yöntemi ile deniz yosunlarından elde edilen kappakarragenan polisakkaritinden ECH çapraz bağlayıcısı kullanarak 106 µm boyutlarında küresel boncuk (beads) partikülleri sentezlenmiş ve hazırlanan partiküllerin ortamdaki tuz derişimine duyarlı şişme/büzülme davranışları incelenmiştir (Keppeler vd., 2009). Sahiner vd. tarafından yapılan bir diğer çalışmada ise κ (κ), iota (ι) ve lambda (λ) karragenan polisakkaritlerinden DVS çapraz bağlayıcısı kullanılarak ters misel mikroemülsiyon tekniği ile mikropartiküller sentezlenmiş ve elde edilen partiküller dietilen triamin ile modifiye edilmiştir (Sahiner vd., 2017a). Modifive edilmis partiküllerin HCl ile protonlanmasıyla elde karragenan partiküllerinin Escherichia coli, Pseudomonas aeruginosa, Bacillus subtilis, Staphylococcus aureus ve Candida albicans gibi bakteri ve mantar türlerine karşı antimikrobiyal aktive gösterdiği bildirilmiştir. Modifiye edilmiş ve edilmemiş κ -karragenan partikülleri içine rosmarinik asit model ilaç olarak yüklenerek ilaç salımları araştırılmıştır. Elde edilen sonuçlardan, modifiye edilmiş mikrojellerin modifiye edilmemiş mikrojellere göre yaklaşık 211 kat daha fazla ilaç yüklediği ve ayrıca modifiye edilmiş mikrojellerin modifiye edilmemiş mikrojellere kıyasla daha uzun süreli ve lineer salım profili sergilediği rapor edilmiştir (Sahiner vd., 2017a). Deniz yosunlarından elde edilen bir başka polisakkarit olan aljinat molekülleri ters misel mikroemülsiyon yöntemi kullanılarak Ca⁺² iyonları ile çapraz bağlanmış ve 80 nm çapında nanopartiküller elde edilmiştir. Aljinat-Ca²⁺ nanopartiküllerinin gen taşıyıcı sistemler olarak kullanım potansiyelinin belirlenmesi amacıyla yeşil floresan protein (GFP) kodlayan plazmitler partiküller içine yüklenerek NIH 3T3 hücreleri tarafından hücre içine alınmaları ve GFP plazmitlerinin transfeksiyon oranı araştırılmıştır. Aljinat-Ca²⁺ partiküllerinin gen taşıma ve transfeksiyon aktiviteleri aynı plazmidin polietilen imin (PEI) ile oluşturduğu komplex partiküller ile karşılaştırılmıştır. Elde edilen sonuçlarda, aljinat-Ca partiküllerinin hücrelerle 72 saat inkübasyonundan sonra %51 GFP transfeksiyon aktivitesi göstererek aynı sürede %57 aktivite gösteren plazmit-PEI kompleksinin transfeksiyon aktivitesine yakın etki gösteren doğal gen taşıma sistemleri olarak kullanılabileceği rapor edilmiştir (You ve Peng, 2005).

Literatürde yapılan çalışmalardan da anlaşılacağı üzere deniz yosunu dolayı polisakkaritlerinin çeşitli terapötik özelliklerinden çok biyomedikal doğal yapılı çok yönlü olarak kullanılabilirliği uygulamalarda malzemeler vurgulanmıştır. Bununla birlikte, aljinat, karragenan, agar, fukoidan, ulvan vb. gibi polisakkaritlerin koloidal partikül sistemleri olarak kullanımı üzerine çok sayıda karşın LAM polisakkaritlerinden partikül sistemlerinin arastırma vapılmasına hazırlanmasını öneren yalnızca birkaç çalışma rapor edilmiştir (Zargarzadeh vd., 2020). LAM polisakkaritinin fizikokimyasal ve biyoaktif özellikleri ve bu polisakkaritin biyomedikal alanda kullanımını içeren çalışmalar aşağıda özetlenmiştir.

2.2. Laminarin polisakkartinin özellikleri ve biyomedikal uygulamaları

Laminaran veya lökosin olarak da bilinen laminarin, kahverengi deniz yosunlarında nişasta benzeri, karbon deposu olarak görev yapan, toksik özellik göstermeyen biyobozunur bir depo polisakkarittir. İlk kez 19. yüzyılda Schmiedeberg, 1885 tarafından Laminariacea ailesine mensup deniz yosunlarından izole edilen LAM molekülü (Schmiedeberg, 1885) Laminaria saccharina, Laminaria digitata, Laminaria hyperborea, Laminaria japonica, Saccharina latissima, Saccharina longicruris, Fucus vesiculosus, Eisenia bicyclis gibi deniz yosunlarında bolca bulunmaktadır. β-glukan tipi bir polisakkarit olan LAM molekülü, ana zincirde β -(1-3), zincir içi β -(1-6) glikozit bağları ve elde edildiği organizmanın türüne bağlı olarak farklı oranlarda β -(1-6) dallanma gösteren glukopiranoz zincirlerinden oluşur. Örneğin, Eisenia bicyclis türlerinden elde edilen LAM moleküllünün lineer zincir yapısında β -(1-3) bağlarının β -(1-6) glikozit bağlarına oranı 2:1 olarak bulunmuştur (Shin vd., 2009). LAM polimerizasyon derecesine bağlı olarak ortalama 5 kDa moleküler ağırlığa sahip 20-25 glikoz birimlerinden oluşmaktadır (Nelson ve Lewis, 1974). Bununla birlikte, LAM polisakkaritinin elde edildiği organizmaya ve ekstraksiyon sırasında kullanılan çözücü çeşidi, ekstraksiyon süresi gibi parametrelere bağlı olarak değişen moleküler ağırlığa ve biyolojik aktivitelere sahip olduğu bildirilmiştir (Benito-Román vd., 2013; Rioux vd., 2010; Smith vd., 2018). Örneğin Saccharina longicruris den elde edilen LAM moleküllerinin ekstraksiyon koşullarına göre 2.89–3.32 kDa aralığında olduğu bulunmuştur (Rioux vd., 2010). Bir diğer çalışmada, Laminaria saccharina türünden HCl ile ekstrakte elde edilen LAM molekülünün H2SO4 ile ekstraksiyona göre daha yüksek

moleküler ağırlığa sahip olduğu bildirilmiştir (Devillé vd., 2004). Moleküler yapısı Şekil 1' de verilen LAM polisakkariti sonlandığı moleküle (reducing end) göre M zincir (Dmannitol) ve G zincir(D-glikoz) tipi olmak üzere 2 gruba ayrılır. Farklı bölgelerdeki deniz yosunlarında yapılan çalışmalarda, deniz yosununun türü, yaprağın yaşı, su sıcaklığı, tuzluluk oranı, dalgalar, deniz akıntıları ve derinlik gibi faktörlerin LAM molekülünün yapısını ve içerdiği M:G oranını değiştirdiği ve bu faktörlerin molekülün biyoaktivitesinde belirleyici roller oynadığı rapor edilmiştir (Chizhov vd., 1998; Rioux vd., 2010).

Şekil 1. LAM polisakkaritinin kimyasal yapısı ve uç gruplarına göre sınıflandırılması.

LAM polisakkariti, terapötik potansiyeli yüksek çok sayıda biyoaktiviteye sahip doğal bir polimerdir. LAM molekülünün biyoaktif özellikleri arasında yara iyileştirici, antibakteriyel, antioksidan (Sellimi vd., 2018), antitümör (Ermakova vd., 2013; Tsiapali vd., 2001), antienflamatuvar, bağışıklık güçlendirici (Neyrinck vd., 2007) ve antiapoptotik aktiviteler (Kim vd., 2006) gibi çok sayıda biyoyararlı özelliğin olduğu bildirilmiştir. Choi vd. tarafından yapılan bir çalışmada LAM moleküllerinin gamma ışınlarına maruz bırakılmasıyla yapıdaki glikozid bağları parçalanmış ve elde edilen düşük moleküler ağırlıklı LAM moleküllerinin antioksidan aktivitesinin arttığı rapor edilmiştir (Choi vd., 2012). Ayrıca, LAM moleküllü Dectin-1 reseptörlerine spesifik bir polisakkarittir. C-tipi bir lektin olan Dectin-1, mantar enfeksiyonlarında immün cevabın başlatılmasında görev alan bir reseptörüdür (Pattern recognition receptor) (Adams vd., 2008; Xie vd., 2010). Bildiren çalışmalardan da anlaşılacağı üzere LAM molekülü sahip olduğu bu çok sayıda biyolojik aktivelerden dolayı biyomedikal alanda oldukça ilgi çekici bir malzeme olup yüksek kullanım potansiyeline sahiptir.

LAM molekülünün fizikokimyasal ve mekanik özelliklerinin geliştirilmesi amacıyla değişik fonksiyenel gruplar içeren moleküller ile modifikasyonu üzerine birçok çalışma yapılmıştır. Ji vd. tarafından yapılan bir çalışmada lineer LAM molekülü klorosülfonik asit-piridin metodu ile modifiye edilmiş ve yapıya eklenen sülfonil asit gruplarının (-SO₃) doğal polimere göre insan kolorektal adenokarsinom hücreleri üzerinde antikanserojen etkisinin arttığı bildirilmiştir (Ji vd., 2013). Yapılan diğer çalışmalarda sülfat grupları ile modifiye edilmiş LAM moleküllerinin pıhtılaşma önleyici, anti-heparanaz ve antimetastatik etkiler gösterdiği rapor edilmiştir (Adams ve Thorpe, 2011; Miao vd., 1999).

LAM molekülü glisidil metakrilat grupları ile modifiye edilmiş ve elde edilen polimerin fotopolimerizasyonu ile mikropartiküller ve ayarlanabilir şişme, mekanik dayanım ve gözeneklilik özelliklerine sahip hidrojeller sentezlenmiştir (Custódio vd., 2016; Martins vd., 2018; Sellimi vd., 2018; Wang vd., 2018). Benzer bir başka çalışmada ise metakrilat grupları ile modifye edilmiş LAM molekülü ve grafen köpük (graphen foam) ile fotopolimerizasyon yöntemi kullanılarak kompozit hidrojeller hazırlanmıştır. Sentez sırasında ortama eklenerek yani *in situ* olarak yapıya bağlanan argin–glisin– aspartik asit (RGD) hücre yapışma peptidinin hazırlanan hidrojellere insan mezenkimal kök hücrelerinin bağlanması ve gelişmesini artırdığı bildirilmiştir (Feng vd., 2019).

Diğer bir çalışmada azid grupları ile sonlanmış poli(γ-benzil-L-glutamat) ve propargil ile modifiye edilmiş LAM moleküllerinin bakır katalizörlü Huisgen siklokatılma reaksiyonu ile polimerizasyonu sonucunda amfifilik diblok kopolimerler sentezlenmiştir (Duan vd., 2018). Ardından sentezlenen LAM esaslı polimerler nanoçöktürme yöntemi ile partikül formunda hazırlanmıştır. Ayrıca bu çalışmada LAM ile hiyalüronik asit de senteze dahil edilerek çift hedeflemeli partiküller sentezlenmiş ve elde edilen partiküllerin reseptör etkileşimleri araştırılmıştır. Başka bir çalışmada benzer şekilde LAM molekülleri azid ve propargil grupları ile modifiye edildikten sonra bakır katalizörlü Huisgen siklokatılma reaksiyonu ile LAM mikropartikülleri sentezlenmiştir (Castanheira vd., 2020).

Bir başka çalışmada LAM molekülü N,N'-karbonildiimidazol molekülleri ile PEI moleküllerine konjuge edilmiştir. Elde edilen katyonik polimerin kanser hedefli anyonik siRNA molekülleri ile kompleks oluşturması ile siRNA taşıyıcı vektör partiküller elde edilmiştir. Bu partiküllerin MCF-7 hücrelerinde hedeflenen genin ekpresyonunu %90,9 oranıda azalttığı ve fareler üzerinde yapılan *in vivo* çalışmada %46,6 kanser inhibisyon etkisi gösterdiği bildirilmiştir (Ren vd., 2016).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Kullanılan materyaller

Bu tez kapsamında Laminaria digitata (LD) ve Eisenia bicyclis (EB) olmak üzere iki farklı organizmadan edle eldilen laminarin (LAM) polisakkariti sırasıyla LD-LAM (Sigma-Aldrich) ve EB-LAM (Biosynth-Carbosynth), LAM esaslı mikro/nano partiküllerin sentezi için biyopolimer olarak kulanılmıştır. LAM esaslı partiküllerin sentezinde sodyum hidroksit (NaOH, %99,9, VWR Chemicals) bazik LAM çözeltisinin hazırlanmasında, divinil sülfon (DVS, %98, Merck), trimetilolpropan triglisidil eter (TMPGDE, teknik-saflıkta, Sigma-Aldrich) ve sodyum tripolifosfat (STPP, %99.5, Acros Oganics) capraz bağlayıcı olarak kullanılmıştır. LAM esaslı partiküllerin sentezi için yüzey aktif madde (sürfektan) içeren ters misel mikroemülsiyon polimerizasyonu ve sürfektan içermeyen emülsiyon polimerizasyonu olmak üzere iki farklı yöntem kullanılmıştır. Sürfektan içeren mikroemülsiyon polimerizasyonu için sodyum bis(2-etilheksil) sülfosüksinat (AOT, %98, Sigma-Aldrich) yüzey aktif madde olarak ve 2,2,4-trimetilpentan (izooktan, >%99,5, Carlo Erba) çözücü olarak ters misel mikroemülsiyon sisteminin oluşturulmasında kullanılmıştır. Yüzey aktif madde içermeyen emülsiyon polimerizasyonu için izooktan (ACS. Reag. Phr. Eur. saflık derecesi, Isolab) emülsiyon ortamı olarak kullanılmıştır. DVS ile çapraz bağlı LD-LAM paritküllerinin modifikasyonunda aseton (%99, BRK) cözücü olarak ve klorosülfonik asit (CSA, %98, Fluka) modifikasyon ajanı olarak kullanılmıştır. LAM esaslı partiküllerin yıkama/saflaştırma işlemlerinde çözücü olarak etanol (%99, Birkim) ve aseton (%99, Birkim) kullanılmıştır. LAM esaslı partiküllerin kan uyumluluk testleri için sodyum klorür (NaCl, ACS, ISO, Reag. Ph Eur. saflık derecesi, Merck) izotonik salin çözeltisinin (%0,9 NaCl) hazırlanmasında kullanılmıştır. Kan pihtilaşma testi için pihtilaşmayı indükleyici ajan olarak kalsiyum klörür (CaCl₂, %99,99, Sigma-Aldrich) kullanılmıştır. Partiküllerin hidrodinamik boyut analizleri için potasyum klorür (KCl, ≥ %99,5, Merck) ve sodyum klorür (ACS, ISO, Reag. Ph Eur. saflık derecesi, Merck) ile hazırlanan tuz çözeltileri kullanılmıştır. Fenol (puriss, Sigma) ve sülfürik asit (H2SO4, %96, Carlo Erba) LAM esaslı partiküllerin hidrolitik bozunma miktarlarının belirlenmesinde kullanılmuştır. Tez çalışması boyunca hazırlanan sulu çözeltiler/süspansiyonlar GFL 2108 (25 °C'de 1.6 µS/cm) saf su cihazından alınan çift-distile saf su ile hazırlanmıştır.

3.2. Mikro/nano boyutlu LAM esaslı partiküllerin ters misel mikroemülsiyon polimerizasyonu ile sentezi

Doğal bir polimer olan laminarin polisakkaritinden ters misel mikroemülsiyon polimerizasyonu yöntemi ile farklı oranlarda (tekrar eden birime göre %molce) DVS, TMPGDE ve STPP gibi farklı çapraz bağlayıcılar kullanılırak LAM partikülleri sentezlenmiştir. Partiküllerin sentezine dair detaylar aşağıda belirtilmiştir.

3.2.1 DVS çapraz bağlı LD-LAM mikro/nano partikülleri

LD kaynaklı LAM polisakkariti kullanılarak DVS çapraz bağlayıcısı ile hazırlanan LAM partiküllerinin sentezi literatürdeki çalışmaya göre küçük değişiklikler ile yapılmıştır (Can vd., 2019) ve elde edilen partiküller LD-LAM-1 partikülleri olarak isimlendirilmistir. Kısaca, 0,15 g LD-LAM polimeri 15 mL 0,2 M NaOH çözeltisi içinde çözülmüş ve bu çözeltiden 1,4 mL alınarak 1.000 rpm karıştırma hızı altında 30 mL 0,2 M AOT-izooktan çözeltisi üzerine damla damla eklenmiş ve 1 saat oda sıcaklığında karıştırılmıştır. Daha sonra, ortama eklenen LAM polimerinin tekrar eden birimindeki her iki glikoz birimine göre molce 1:1 oranda DVS damla damla reaksiyon ortamına eklenmiş ve 1.000 rpm karıştırma hızında 1 saat daha karıştırılmıştır. Bu sürenin sonunda elde edilen LD-LAM-1 partikülleri mikroemülsiyon ortamının hacimce 2-3 kat fazlası kadar aseton içinde çöktürülmüştür. Sonrasında, aseton-mikroemülsiyon ortamı karışımı çöken partikülleri hareketlendirmeden dikkatlice dökülerek partiküllerin reaksiyona girmemiş kimyasallar ve reaksiyon ortamından temizlenmesi için sırası ile izooktan, aseton, aseton:etanol (50:50 h/h) ve aseton çözücüleri ile ikişer defa yıkanmıştır. Yıkama işlemi partiküllerin belirtilen çözücüler içinde süspanse edilmesi ve sonrasında 12.000 rpm de 15 dk santrifüjlenerek çöktürülmesi ile gerçekleştirilmiştir. Daha sonra yıkanan partiküller ısı tabancası ile düşük sıcaklıkta kurutulmuş ve kurutulan partiküller kapaklı falkon tüplerde oda sıcaklığında muhafaza edilmiştir.

3.2.2. EB-LAM mikro/nano partikülleri

Eisenia bicyclis kaynaklı LAM polisakkariti kullanılarak DVS, TMPGDE ve STPP çapraz bağlayıcıları ile hazırlanan LAM partiküllerinin sentezi literatürde laktoz esaslı partiküllerin hazırlanma yöntemine göre bildirilen küçük modifikasyonlar ile gerçekleştirilmiştir (Can vd., 2019) ve elde edilen partiküller EB-LAM-1, EB-LAM-2 ve EB-LAM-3 partikülleri sırasıyla olarak isimlendirilmiştir. Özetle, 0,1 g EB-LAM 5 mL 0,2 M NaOH içinde çözülmüş, bu çözeltiden 1 mL alınarak 0,2 M 30 mL AOT-izooktan çözeltilerine 1.000 rpm karıştırma hızı altında ayrı ayrı eklendikten sonra yarım saat boyunca karıştırılmıştır. Sonrasında, EB-LAM polimerinde tekrar eden birime göre molce %25 oranlarında DVS, TMPGDE ve STPP çapraz bağlayıcıları ayrı ayrı emülsiyon ortamlarına damla damla eklenerek başlatılan polimerizasyon reaksiyonu oda sıcaklığında 1.000 rpm karıştırma hızı altında 1 saat devam etmiştir. Bu sürenin sonunda emülsiyon ortamı 12.000 rpm' de 15 dk santrifüjlenerek sentezlenen partiküller toplanmış ve partiküller tekrar 30 mL izooktanda süspanse edilerek aynı koşullarda tekrar santrifüjlenmiştir. Bu işlem 4 kez tekrar edildikten sonra çözücü olarak sırasıyla etanol, etanol-su ve aseton ile her bir çözücü için ikişer defa olmak üzere yıkama işlemleri yapılmış, reaksiyona girmemiş kimyasalların ve yüzey aktif maddelerin partiküllerden uzaklastırılması sağlanmıştır. Daha sonra elde edilen EB-LAM-1, EB-LAM-2 ve EB-LAM-3 partikülleri ısı tabancası ile düşük sıcaklıklarda kurutulmuş ve karakterizasyon çalışmalarında kullanılmak üzere kapalı falkon tüplerde saklanmıştır.

3.3. *EB*-LAM esaslı nanopartiküllerinin yüzey aktif madde içermeyen emülsiyon polimerizasyonu yöntemi ile sentezi

EB-LAM kayanklı LAM partiküllerinin yüzey aktif madde içermeyen emülsiyon polimerizasyonu ile hazırlanması literatürü takiben bazı değişiklikler ile gerçekleştirilmiştir (Sagbas Suner vd., 2019). Özetle, 0,4 g *EB*-LAM 0,5 M 5 mL NaOH çözeltisinde çözülmüştür. Daha sonra bu çözeltiden 0,5 mL alınarak 10. 000 rpm'de karışmakta olan 150 mL izooktan üzerine damla damla eklenmiş ve polimer çözeltisinin çözücü içinde homojen

bir şekilde dağılması için 10. 000 rpm'de 4 dakika boyunca karıştırılmıştır. Sonrasında, DVS çapraz bağlayıcısı EB-LAM polimerinin tekrar eden birimine göre molce %25, %50 ve %100 oranlarında ayrı emulsiyon ortamlarına eklenerek 15 dakika süresince 10.000 rpm'de karıştırılmış ve sırasıyla elde edilen EB-LAM-1.1, EB-LAM-1.2 ve EB-LAM-1.3 partikülleri emulsiyon ortamının hacimce 2-3 katı kadar etanol veya aseton üzerine eklenerek çöktürülmüştür. Bir başka reaksiyon düzeneğinde EB-LAM polimer çözeltisinin izoktan içinde 4 dakika homojenizasyonundan sonra çapraz bağlayıcı olarak polimerin tekrar eden birine göre molce %25, %50 ve %100 oranında TMPGDE çapraz bağlayıcısı ayrı ayrı emulsiyon ortamlarına eklenerek yarım saat reaksiyona tabi tutulmuş ve elde edilen EB-LAM-2.1, EB-LAM-2.2 ve EB-LAM-2.3 paritkülleri yukarıda belirtildiği gibi etanol veya aseton içinde çöktürülmüştür. Daha sonra malzeme kaybını engellemek için organik faz 12. 000 rpm'de 30 dakika santrifüjlenmiş ve elde edilen partiküller çöken partiküllere eklenerek sırasıyla etanol, etanol-su (90:10 h/h) etanol ve aseton olmak üzere her bir çözücü ile ikişer kez yıkanmıştır. Yıkanan partiküller ısı tabancası ile düşük sıcaklıklarda kurutularak oda sıcaklığında kapalı falkon tüplerde saklanmıştır. Reaksiyon ortamının partiküllerin şekil ve boyutlatı üzerindeki etkilerini araştırmak için, EB-LAM-1.3 ve EB-LAM-2.3 partiküllerinin sentezi izooktan-su ortamına ek olarak yukarıda belirtilen koşullarda siklohekzan-su ortamında yapılmış ve elde edilen partiküller sırasıyla EB-LAM-1.4 ve EB-LAM-2.4 partikülleri olarak isimlendirilmistir.

3.4. LD-LAM-1 mikro/nano partiküllerinin modifikasyonu

LD-LAM-1 partiküllerinin kimyasal modifikasyonu daha önce bildirilen bir çalışmayı takiben bazı değişiklikler ile gerçekleştirilmiştir (Sagbas vd., 2015). Kısaca, 0,25 g *LD*-LAM-1 partikülü 30 mL aseton içinde 500 rpm'de 15 dakika karıştırılarak süspanse edilmiştir. Daha sonra partikül süspansiyonunun üstüne buzda soğutulmuş 1 mL CSA ilave edilmiş ve 1 saat oda sıcaklığında karıştırılmıştır. Bu sürenin sonunda reaksiyon ortamı 12. 000 rpm'de 10 dakika santrifüjlenerek modifiye edilmiş *LD*-LAM-2 partikülleri toplanmıştır. Elde edilen *LD*-LAM-2 partikülleri, yukarıda belirtilen koşullarda santrifüjlenmiş ve reaksiyona girmemiş CSA moleküllerinin uzaklaştırılması sağlanmıştır. Yıkama işlemi 3 kez tekrarlandıktan sonra *LD*-LAM-2 partikülleri ısı tabancası ile düşük sıcaklıklarda kurutularak sonraki çalışmalarda kullanılmak üzere kapalı kaplarda oda sıcaklığında saklanmıştır.

3.5. LAM esaslı partiküllerin karakterizasyonu

LAM esaslı partiküllerin geometrik, boyut ve morfolojik özellikleri taramalı elektron mikroskobu (SEM, Hitachi Regulus 8230 ve QUANTA 400F alan emisyon-SEM) analizleri ile belirlenmiştir. Analiz öncesinde partiküller, püskürtme kaplama (sputter coating) yöntemi ile birkaç nm kalınlığa kadar altın ve platin ile kaplanarak 20-30 kV çalışma voltajı altında görüntüleme yapılmıştır.

LD-LAM-1 ve *LD*-LAM-2 partiküllerinin hidrodinamik boyut analizleri partiküllerin oda sıcaklığında, 1 mM NaCl çözeltisi içinde 1 mg/mL derişimdeki dispersiyonu kullanılarak 35 mW gücünde 658 nm katı hal kırmızı diyot lazer ışık kaynağına sahip partikül boyut analizörü (90+ partikül boyutu analizörü, Brookhaven Ins. & Corp.) ile dinamik ışık saçılımı (DLS) yöntemi kullanılarak 90° saçılım açısında belirlenmiştir. Ayrıca, *LD*-LAM-1 ve *LD*-LAM-2 partikülleri 5 µm gözenek boyutuna sahip şırınga filtre ve 2,5 µm gözenek boyutuna sahip Whatman kağıdı ile filtre edilmiş ve partiküllerin hidrodinamik boyutu aynı koşullar altında analiz edilmiştir. Verilen hidrodinamik çap değerleri cihaz içi 10 ardışık ölçümün ardından her bir örnek için 6 ayrı ölçümün ortalaması ve karşılık gelen standart sapma değerleri olarak sunulmuştur.

LD-LAM-1 ve *LD*-LAM-2 partiküllerinin zeta potansiyeli ölçümleri 4 mW 633 nm He-Ne ışık kaynağına sahip zeta potansiyel analizörü (Zetasizer Nano ZS, Malvern Ins. Ltd) kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen değerler herbir okuma için cihaz içi 15 ardışık ölçüm yapılarak 3 ayrı ölçümün ortalaması ve karşılık gelen standart sapma değerleri olarak verilmiştir.

EB-LAM esaslı partiküllerin DLS ve zeta potansiyel analizleri 10 mM KCl sulu çözeltisi içinde 0,25 mg/mL derişimdeki partikül dispersiyonu kullanılarak 4 mW 633 nm He-Ne ışık kaynağına sahip partikül boyutu ve zeta potansiyel analizörü (Zetasizer Nano ZS, Malvern Ins. Ltd) ile herbir okuma için cihaz içi 15 ardışık ölçüm yapılarak 3 farklı ölçümün ortalaması ve karşılık gelen standart sapma değerleri olarak verilmiştir. Lineer *LD*-LAM polimeri ve *LD*-LAM partiküllerinin yapısındaki C, H ve S atomlarının kütle fraksiyonu yaklaşık 2 mg örnek kullanılarak elemental analiz cihazı (LECO, CHNS-932) ile belirlenmiştir.

LAM esaslı partiküllerin fonksiyonel grup analizleri Fourier Dönüşümlü Kızılötesi Işımalı (FT-IR) spektroskopisi (Spectrum, Perkin Elmer) ile azaltılmış toplam yansıma (ATR) yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Örneklerin FT-IR spektrumları 4.000-650 cm⁻¹ dalga sayısı aralığında 4 cm⁻¹ çözünürlük hassasiyeti ile 4 tekrarlı taramanın sonucunda elde edilmiştir.

LAM esaslı partiküllerin termal kararlılıkları, yaklaşık 5 mg partikül numunelerinin seramik küvetler içine yerleştirildikten sonra termogravimetrik analiz (TGA) cihazı (Seiko, SII 6300, Exstar) ile 70 °C'den 700 °C ye kadar ısıtılması sırasında gözlenen %ağırlık kaybı ölçülerek belirlenmiştir. TGA ölçümleri 100 mL/dk yüksek saflıkta azot gazı akışı altında 10 °C/dk ısıtma hızı ile kaydedilmiştir.

3.6. LD-LAM esaslı mikro/nano partiküllerin kan uyumluluk testleri

Mikro ve nano yapılı malzemelerin vücut içi uygulamalarda kullanılabilirliğini etkileyen önemli parametrelerden biri bu malzemelerin kan ile olan etkileşimleridir (Can vd., 2019; Can vd., 2020a). Dolayısı ile LAM esaslı partiküllerin biyomedikal uygulamalarda kullanım potansiyelinin belirlenmesi amacıyla *LD*-LAM partiküllerinin kan uyumluluk profilleri, literatürde yaygın olarak kullanılan hemoliz ve kan pıhtılaştırma testleri ile araştırılmıştır (Kurt vd., 2021; N. Sahiner vd., 2018b). Partiküllerin kan uyumluluk testleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Komitesi tarafından onaylanan ve EK 1'de verilen 2011-KAEK-27/2020-E.2000045671 no'lu etik kurul onayı ile yapılmıştır. Kan uyumluluk testlerinde kullanılan kan numuneleri testlerin yapıldığı tarihten itibaren en az iki haftadır steroid olmayan antienflamatuvar ilaç (NSAID) kullanmamış sağlıklı bağışçılardan gönüllü olarak alınmıştır. Alınan kan numuneleri etilendiamintetraasetik asit (EDTA) içeren hemogram tüplerinde muhafaza edilerek 37 °C'de inkübe edilmiştir. *LD*-LAM-1 ve *LD*-LAM-2 partiküllerinin kan uyumluluk testleri 0,25, 0,5, 1,0 ve 2,0 mg/mL derişimde yapılmıştır.
3.6.1. Hemoliz testi

Hemoliz testi için, *LD*-LAM partikülleri 0,25-2,0 mg/mL arasındaki derişimlerde %0,9 NaCl (izosalin) çözeltisi içinde süspanse edilmiş ve kan ile temas ettirilmeden önce 37 °C'de inkübe edilmiştir. Daha sonra, alınan kan örnekleri, 2,5:2 (kan: izosalin çözeltisi, h/h) oranında önceden inkübe edilmiş izosalin çözeltisi ile seyreltilmiş ve 0,2 mL seyreltilmiş kan partiküller üzerine eklenmiştir. Sonrasında, partikül-kan süspansiyonları tüplerin yavaşça yukarı-aşağı sallanması yoluyla karıştırılmış ve çalkalamalı su banyosu içinde 37 °C'de 1 saat inkübe edilmiştir. Negatif ve pozitif kontrol olarak 0,2 mL seyrelmiş kan sırasıyla 9.8 mL izosalin ve saf su üzerine eklenerek aynı koşullarda inkübe edilmiştir. İnkübasyondan sonra örneklerden 1,5 mL alınarak 1340 rpm' de 5 dakika santrifüjlenmiş ve çöken kırmızı kan hücrelerini (RBC) dağıtmadan süpernatan kısmından 1 mL alınarak hemoglobin içerikleri 542 nm'de UV-Vis spektrofotometresinin kullanılarak ölçülmüştür. Partiküller tarafından indüklenen hemoliz yüzdesi Denklem 3.1'den hesaplanmıştır.

$$\% Hemoliz \ Oranı = \left[\frac{(A_{\ddot{o}rnek} - A_{negatif})}{(A_{pozitif} - A_{negatif})} \times 100 \right]$$
(3.1)

Burada, "A_{örnek}" partiküller ile etkileştirilmiş kan örneklerinin absorbansı, "A_{pozitif}" sadece saf su içinde inkübe edilmiş kan örneklerinin absorbansı ve "A_{negatif}" sadece izosalin çözeltisi içinde inkübe edilmiş kan örneklerinin absorbans değerleridir.

3.6.2. Kan pıhtılaşma testi

Kan pıhtılaşma testi için, son derişimleri yukarıda belirtildiği aralıkta olan izosalin çözeltisi içindeki *LD*-LAM esaslı partikül süspansiyonu kanla temas etmeden önce 37°C' de inkübe edilmiştir. Sonrasında 3 mL kan yeni hazırlanmış 0,24 mL 0,2 M CaCl₂ çözeltisi ile karıştırılmış ve bu çözeltiden 0,27 mL örnekler üzerine eklendikten sonra 37 °C'de 10 dakika inkübe edilmiştir. Ardından örnekler üzerine 10 mL saf su eklenmiş ve örnekler 1 dakika santrifüjlenmiştir. Santrifüj sonrasında örneklerin süpernatant kısımları 40 mL saf su üzerine dikkatlice aktarılarak 37 °C' de 1 saat inkübe edilmiştir. Kontrol olarak 0,27 mL kan 50 mL saf su içine eklenmiş ve aynı koşullarda inkübe edilmiştir. İnkübasyonun ardından örneklerin

absorbansları 542 nm'de ölçülmüş ve kan pıhtılaştırma etkileri Denklem 3.2' ye göre hesaplanmıştır.

%Kan Pihtilaşma İndeksi =
$$\left[\left(\frac{A_{\tilde{o}rnek}}{A_{kontrol}}\right) \times 100\right]$$
 (3.2)

Burada, "A_{örnek}", *LD*-LAM partikülleri ile inkübe edilen kan örneklerinin absorbansı ve "A_{kontrol}" sadece saf su içinde inkübe edilen kan örneklerinin absorbans değerleridir.

3.7. EB-LAM esaslı nanopartiküllerin biyouyumluluk testleri

EB-LAM esaslı nanopartiküllerin biyouyumluluk testleri literatüre rapor edilen 3-[4,5-dimetiltiyazol-2-il]-2,5-difenil-tetrazolyum bromür (MTT) testi ile gerçekleştirilmiştir (Mosmann, 1983). Biyouyumluluk testleri için L929 fibroblast hücreleri kullanılmıştır. L929 fibroblast hücreleri büyüme ortamı olarak %10 (h/h) fetal bovine serum (FBS) ve %1 penisilin/streptomisin içeren Dulbecco's Modified Eagle Medium (DMEM) besi yeri kullanılarak, %5 CO₂ iceren nemlendirilmis hava ortamı kosullarında 37 °C'de büyütülmüştür. Sonrasında, hücreler standart tripsin-EDTA yöntemi ile kültür kabından kaldırılarak 5x10⁴ hücre/mL derişimde olacak şekilde DMEM içinde süspanse edilmiştir. Daha sonra, bu hücre süspansiyonundan 100'er µL alınarak 96-kuyucuklu mikro plaka kuyucuklarına ekilmiş ve 24 saat %5 CO2 içeren nemlendirilmiş hava atmosferinde 37 °C'de inkübe edilmiştir. İnkübasyonun sonunda besi yeri kuyucuklardan çekilerek farklı derişimlerde LD-LAM esaslı partiküllerin süspansiyonunu içeren 100 µL taze besi yeri kuyucuklara eklenmiş ve 24 saat aynı koşullarda inkübe edilmiştir. İnkübasyonun ardından kuyucuklardaki besi yeri çekilerek hücreler 1 kez fosfat tampon çözeltisi (PBS) ile yıkanmıştır ve kuyucuklar içine 90 µL besi yeri ve 2,5 mg/mL derişimde 10 µL MTT ajanı eklenerek hücreler 2-4 saat karanlık ortamda inkübe edilmiştir. MTT çözeltisi kuyucuklardan çekilmiş ve oluşan formazan kristallerini çözmek için 200 µL dimetilsülfoksit (DMSO) eklenmiştir. İnkübasyondan 5 dakika sonra formazan çözeltisinin absorbans değerleri 570 nm dalga boyunda mikro plaka okuyucu (Multiskan SKY, Thermo Scientific) ile ölçülmüştür. Her bir örnek için analizler 3 tekrarlı olarak gerçekleştirilmiş ve elde edilen değerler ortalama ve karşılık gelen standart sapma değerleri olarak verilmiştir.

3.8. EB-LAM esaslı nanopartiküllerin hidrolitik bozunma testleri

EB-LAM-1.X ve *EB*-LAM-2.X nanopartiküllerin pH 7,4 PBS çözeltisinde zamana bağlı hidrolitik bozunma testleri bazı değişiklikler ile fenol-sülfürik asit metodu kullanılarak yapılmıştır (Rasouli vd., 2014). Özetle, 10 mg *EB*-LAM-1.X ve *EB*-LAM-2.X partikülleri 1 mL PBS içinde süspanse edilerek selüloz membranlar (moleküler ağırlığı geçirgenliği 14. 000) içerisine hapsedilmiştir. Daha sonra membranlar ayrı ayrı 29 mL PBS içeren falkon tüpler içine yerleştirilmiş ve 37 °C'de çalkalamalı su banyosunda inkübe edilmiştir. Belirli zaman aralıklarında bozunma ortamından 0,250 mL alınarak fenol-sülfürik asit metodu ile şeker miktarı tayin edilmiştir. *EB*-LAM esaslı partiküllerin bozunma miktarı doğal *EB*-LAM polimerinden fenol sülfürik asit metodu ile hazırlanan kalibrasyon eğrileri ile belirlenmiştir.

3.8.1. Fenol-sülfürik asit metodu ile toplam şeker miktarı tayini

Fenol-sülfürik asit metodu ile toplam şeker tayini literatürdeki çalışmalara göre yapılmıştır (Rasouli vd., 2014). Kısaca, *EB*-LAM-1.X ve *EB*-LAM-2.X partiküllerinin bozunma ortamından alınan örneklerden 100 μ L alınarak 3 mL'lik cam viallere eklenmiştir. Örnekler üzerine sırasıyla 100 μ L su, 200 μ L %6,5'lik fenol çözeltisi eklendikten sonra 1 mL %96'lık derişik sülfürik asit çözeltisi dikkatli bir şekilde eklenerek 30 dakika oda sıcaklığında inkübe edilmiştir. Sonrasında örneklerin absorbans değerleri 490 nm dalga boyunda ölçülmüştür. Doğal *EB*-LAM polimeri ile hazırlanan kalibrasyon ile zamana karşı bozunan *EB*-LAM miktarı belirlenmiş ve %Bozunma±standard sapma olarak verilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM ARAŞTIRMA BULGULARI

4.1. LAM esaslı partiküllerin sentezi ve karakterizasyonu

Kahverengi deniz yosunlarından elde edilen LAM polimeri, deniz ekosisteminde bulunan en yaygın polisakkaritlerden biri olup suda yaşayan canlıların birincil karbon kaynağıdır (Becker vd., 2020). Büyük miktarlarda ve düşük maliyetler ile elde edilebilir olması, biyouyumlu, biyobozunur, toksik olmayan doğal yapısının yanı sıra çeşitli biyoaktif özelliklerinden dolayı biyomedikal alanda kullanım potansiyeli yüksek olan mikro/nano malzemelerin üretimi için iyi bir başlangıç malzemesi olabilir. LAM polisakkariti, yapısında bulunan çok sayıda hidroksil (-OH) grupları ve nispeten düşük molekül ağırlığı nedeniyle biyomedikal uygulamalar için kolay işlenebilirliğin yanı sıra kimyasal modifikasyonlar için oldukça elverişli bir malzemedir. Literatürde LAM polimerinin modifikasyonunu içeren ve biyomalzeme olarak kullanılabilirliğini öneren sadece birkaç çalışma vardır (Zargarzadeh vd., 2020). Bildiren çalışmalarda, LAM polimerine kimyasal modifikasyonlar ile öncelikle çeşitli propargil, azid ve metakrilat grupları gibi polimerize edilebilir fonksiyonel grupların eklenmiş ve ardından bu gruplar aracılığı ile polimer çapraz bağlanmıştır (Castanheira vd., 2020; Custódio vd., 2016; Duan vd., 2018; Martins vd., 2018). LAM esaslı mikro/nano yapılı biyomalzemelerin tek basamakta ve maliyeti düşük alternatif yöntemler ile hazırlanabilmesi, yüksek kullanım potansiyeline sahip bu polimerin nanoteknoloji, malzeme bilimi ve biyomedikal alanlarında kullanımının genişletilmesinde önemli katkılar sağlayacaktır. Bu tez kapsamında LAM polisakkaritlerinden DVS, TMPGDE ve STPP gibi farklı çapraz bağlayıcılar kullanılarak, literatürde ilk defa sentez öncesi modifikasyon yapılmadan, tek adımda 3B ağ yapıya sahip LAM mikro ve nano partikülleri sentezlenmiştir.

4.1.1. LAM esaslı partiküllerin ters misel mikroemülsiyon polimerizasyonu yöntemi ile sentezi ve karakterizasyonu

LD-LAM mikro/nano partiküllerinin sentezi ve karakterizasyonu

Çapraz bağlı *LD*-LAM-1 partiküllerinin sentezi *LD*-LAM polimerindeki her iki glikoz birine göre molce %100 oranında DVS eklenerek AOT-izooktan-su ters misel ortamında Oxa-Micheal katılma reaksiyon mekanizması ile gerçekleştirilmiştir (Can ve Sahiner, 2021; Shimojo vd., 2015). *LD*-LAM-1 partikül sentezinin şematik gösterimi ve reaksiyon mekanizması sırasıyla Şekil 2 (a) ve (b)'de verilmiştir.

Şekil 2. (a) AOT-izooktan-su ters misel mikroemülsiyon sisteminin şematik gösterimi ve (b) Oxa-Michael katılma reaksiyonu ile partikül oluşumunun mekanizması.

Şekil 2'den anlaşılabileceği gibi 0,2 M NaOH içinde çözülmüş *LD*-LAM moleküllerinin hidroksil grupları alkali ortam içerisinde proton ayrılması (deprotone) olarak alkoksi formuna dönüşür. Çapraz bağlayıcı DVS molekülleri reaksiyon ortamına eklendikten sonra LAM molekülündeki reaktif alkoksi radikalleri DVS'nin vinil gruplarındaki düşük elektron yoğunluğuna sahip bölgelere nükleofilik atak yapar. Böylece *LD*-LAM ve DVS molekülleri arasında sülfonil bis-etil çapraz bağları oluşur ve 3B ağ yapısında *LD*-LAM partikülleri oluşması ile sonuçlanır. Reaksiyon ortamındaki su molekülleri izooktan fazındaki AOT molekülleri tarafından çevrelenerek küresel ters miseller oluşturduğundan bu reaksiyonun küresel partiküller üretmesi beklenmektedir. *LD*-LAM-1 partikülleri %93±7 gibi yüksek gravimetrik verimle sentezlenmiştir. Hazırlanan partiküllerin morfolojik özellikleri optik mikroskop ve SEM ile analiz edilmiş ve görüntüler sırasıyla Şekil 3 (a) ve (b)'de verilmiştir.

Şekil 3. LD-LAM-1 partiküllerinin (a) optik mikroskop ve (b) SEM görüntüleri.

Şekil 3 (a)'da verilen optik mikroskop görüntülerinden anlaşılabileceği gibi *LD*-LAM-1 partikülleri küresel yapılıdır. Partiküllerin suda çözünmeden şişmesi çapraz bağlanmanın başarılı bir şekilde gerçekleştiği ve beklenildiği üzere ters misel mikroemülsiyon polimerizasyon yönteminin 3B küresel partiküller oluşturduğunu gösterilmiştir. Şekil 3 (b)'de verilen SEM görüntüleri incelendiğinde partiküllerin boyut dağılımının 3-10 µm arasında olduğu görülmüştür. Ancak Şekil 3 (c)'de verilen daha yüksek büyütmelerde yakından çekilmiş SEM görüntüleri incelendiğinde, 5 (m civarı *LD*-LAM-1 partiküllerinin çevresinde 0,3-1,0 µm arasında değişen boyut dağılımına sahip çok sayıda mikron-altı partikül olduğu görülmüştür.

Mikro/nano yapılı malzemelerin boyut dağılımı ve yüzey yükü özellikleri bu malzemelerin uygulama alanlarının sınırlarını belirleyen en önemli parametrelerdendir (Dolai vd., 2021; Fröhlich, 2012; Xiao vd., 2011). LD-LAM-1 partiküllerinin yüzey yükleri zeta potansiyeli ölçümleriyle ve hidrodinamik çapları da DLS ölçümleri ile belirlenmiştir. Ayrıca, partikül boyut dağılımının filtreleme yöntemi ile kolayca kontrol edilebilirliğini göstermek amacı ile partiküller 5,0 µm ve 2,5 µm gözenek büyüklüğüne sahip filtrelerden geçirilerek DLS ölçümleri yapılmıştır. LD-LAM-1 partiküllerinin zeta potansiyeli değerleri ve filtrelemeden önce ve sonra ölçülen ortalama hidrodinamik çapları Tablo 1'de verilmiştir. Görüldüğü üzere, LD-LAM-1 partiküllerinin ortalama hidrodinamik boyutunun filtrasyondan önce 724,2±94,1 nm olarak bulunmuştur. Ayrıca 5,0 µm ve 2,5 µm gözenek boyutuna sahip filtreler ile ayırma işleminden sonra ortalama partikül boyutu sırasıyla 452,4±49,6 ve 395,5±38,9 nm olarak ölçülmüştür. Mikroemülsiyonlar termodinamik olarak kararlı sistemlerdir ve nanometreden mikrometre boyutuna kadar partiküllerin üretilmesine olanak sağlarlar (Ruckenstein, 1978). Ters misel mikroemülsiyon polimerizasyon yöntemiyle polisakkarit ve disakkaritler gibi çeşitli sakkaritlerden sentezlenen DVS çapraz bağlı şeker partiküllerinin benzer şekilde, onlarca mikrometreden birkaç yüz nanometre aralığına kadar çok dağılımlı yapıda olduğu bildirilmiştir (Can vd., 2019; Sahiner vd., 2014a; Sahiner vd., 2014b).

Tablo 1

	Ortalama	Zata Potansivali		
Malzemeler	Filtrelenmemiş	Filtrelenmiş		(mV)
		5,0 μm	2,5 μm	
<i>LD</i> -LAM-1 partikülleri	724,2±94,1	452,4±49,6	395,5±38,9	-18,7±3,7
<i>LD</i> -LAM-2 partikülleri	1408,9±210,6	670,1±99,1	502,6±56,3	-24,9±1,3

LD-LAM esaslı partiküllerin zeta potansiyel değerleri ve DLS ölçümleri ile belirlenen ortalama hidrodinamik çapları

Ayrıca, partiküllerin boyutu ve morfolojik yapısı basit filtrasyon yöntemlerinin yanı sıra sıcaklık, başlangıç malzemelerinin derişimi, çapraz bağlayıcı oranı ve mikroemülsiyon ortamının özelliklerine (sulu faz, yağ fazı ve yüzey aktif madde oranı, kosürfektan vb.) bağlı olarak da optimize edilebilmektedir (Deng vd., 2003; Li vd., 2014; Lovell ve Schork, 2020; Palkovits vd., 2005). Hazırlanan *LD*-LAM-1 partiküllerinin yüzey karakterleri incelendiğinde ise 1 mM NaCl sulu çözeltisi içinde yapılan zeta potansiyeli ölçümleri sonucunda yüzey yükleri -18,7±3,7 mV olarak bulunmuştur.

Çapraz bağlı partikül oluşumunun başarılı bir şekilde gerçekleştiğini göstermek ve deneysel çapraz bağlanma miktarını belirlemek amacıyla *LD*-LAM ve *LD*-LAM-1 partiküllerinin kütlece % C, H ve S bileşimleri elementel analiz yöntemi ile belirlenmiş ve sonuçlar Tablo 2'de verilmiştir. Görüldüğü gibi *LD*-LAM polisakkaritindeki C atomlarının yüzdesi %39,20'den *LD*-LAM-1 partikül formunda %28,30'a düşmüştür. Benzer şekilde, H atomlarının yüzdesi *LD*-LAM molekülünde %6,29 olarak bulunmuş ve partikül formunda bu değerin %3,97'ye düştüğü gözlemlenmiştir. Bu değişim doğal *LD*-LAM polisakkaritinin yapısına yeni bir malzemenin katıldığının göstergesidir.

Malzamalar	Elementel Bileşim (%)			
	С	Н	S	
LD-LAM polisakkariti	39,20	6,29	-	
LD-LAM-1 partikülleri	28,30	3,97	6,10	
LD-LAM-2 partikülleri	26,50	3,82	7,81	

LD-LAM, LD-LAM-1 ve LD-LAM-2 partiküllerinin kütlece elementel bileşimleri.

Beklenildiği üzere *LD*-LAM polisakkaritlerinin yapısında S atomuna rastlanmazken, DVS ile çapraz bağlanma sonrasında elde edilen *LD*-LAM-1 partiküllerinin yapısında %6,1 oranında S elementi tespit edilmiştir. Buradan çapraz bağlanma reaksiyonun başarılı bir şekilde gerçekleştiği anlaşılmaktadır (Can ve Sahiner, 2021). *LD*-LAM-1 partikül sentezi sırasında ortama *LD*-LAM polisakkaritinin tekrar eden birimindeki her iki glikoz molekülüne göre molce %100 oranında DVS molekülü eklenmiştir. Buna karşılık *LD*-LAM-1 partiküllerinin elementel analizi sonucunda elde edilen %S değeri çapraz bağlanma oranının %84,6 olduğunu tespit edilmiştir.

LD-LAM-1 partiküllerinin fonksiyonel grup analizleri FT-IR spektroskopisi ile yapılmıştır. *LD*-LAM molekülü ve *LD*-LAM-1 partiküllerinin FT-IR spektrumları Şekil 4 (a)'da verilmiştir. Görüldüğü gibi, *LD*-LAM molekülü ve *LD*-LAM partiküllerinde 3335 cm⁻¹'de geniş bir bant olarak kaydedilen –OH gerilme frekansının % geçirgenliğinin *LD*-LAM partiküllerinde artmış olması *LD*-LAM partiküllerinde polisakkarit zincirlerindeki serbest – OH gruplarının azaldığını göstermektedir. Bunun yanında, 2888 cm⁻¹'de gözlenen pikler C-H gruplarından gelmektedir. DVS biyomoleküllerden mikro/nanopartiküllerin hazırlanmasında yaygın olarak kullanılan bir çapraz bağlayıcıdır (Can ve Sahiner, 2021; Kurt vd., 2021; Sahiner, 2018a; Shimojo vd., 2015). DVS ile çapraz bağlı *LD*-LAM-1 partiküllerinin FT-IR spektrumunda, –OH gruplarının sayısındaki azalmaya ek olarak, 1367, 1312, 1215 ve 1067 cm⁻¹'de kaydedilen pikler, DVS'den gelmekte olup yapıda S=O gruplarının varlığını göstermektedir (Can vd., 2019; Can ve Sahiner, 2021; Sahiner vd., 2014a). DVS'nin FT-IR piklerinden bazıları, doğal *LD*-LAM polisakkaritinin pikleriyle örtüşmektedir. Ancak *LD*-LAM-1 partikülleri yapısındaki DVS'ye ait çapraz bağlayıcı pikleri, literatürde rapor edilen DVS ile çapraz bağlı karbonhidrat esaslı mikro/nanopartiküllerinde de benzer şekilde gözlenmiştir (Can vd., 2019; Sahiner vd., 2014a; Sahiner vd., 2014b). *LD*-LAM-1 partiküllerinin FT-IR spektrumları, optik mikroskop ve SEM görüntüleri ve elementel analiz sonuçları çapraz bağlı *LD*-LAM-1 partiküllerinin başarılı bir şekilde sentezlendiğini doğrulamaktadır.

Şekil 4. *LD*-LAM molekülü ve *LD*-LAM-1 partiküllerinin (a) FT-IR spektrumları ve (b) TGA grafikleri.

LD-LAM molekülü ve LD-LAM-1 partiküllerinin termal kararlılıkları TGA ölçümleri ile yapılmıştır ve sıcaklığa bağlı elde edilen ağırlık kaybı Şekil 4 (b)'deki grafikte

verilmiştir. Verilen TGA grafiğine göre, *LD*-LAM molekülü 218-319 °C arasında %52,0 ve 319-532 °C arasında %92,9 ağırlık kaybı göstermiştir. Çapraz bağlı *LD*-LAM-1 partiküllerinin termogramları incelendiğinde ise, partiküllerin termal olarak ilk bozunmaya başladığı sıcaklığın 173 °C'ye düşerek 390 °C'ye kadar %92,6 ağırlık kaybı gösterdiği ve 390-626 °C arasında kümülatif olarak ağırlığının %93,2'sini kaybettiği gözlemlenmiştir. *LD*-LAM molekülü ve *LD*-LAM-1 partikülleri için 700 °C'de gözlemlenen sırasıyla %7,1 ve %6,8 kalıntılarının şeker birimlerinin yanmasıyla oluşan karbon siyahından oluştuğu düşünülmektedir.

LD-LAM-1 mikro/nano partiküllerinin modifikasyonu

LD-LAM-1 partikülleri, yapısındaki çok sayıda hidroksil gruplarından dolayı işlevselleştirme ve kimyasal modifikasyonlar için oldukça uygundur. Partiküllerinin kolay bir şekilde modifiye edilebilirliğini göstermek ve yeni özellikler kazandırmak amacıyla LD-LAM-1 partikülleri, CSA molekülü ile modifiye edilmiştir ve elde edilen partiküller LD-LAM-2 partikülleri olarak isimlendirilmiştir. LD-LAM-1 partiküllerinin modifikasyon şeması Şekil 5'te verilmiştir. CSA molekülündeki –Cl atomlarının, LD-LAM partiküllerinde bulunan -OH gruplarına nükleofilik atak yapması ile sülfonik asit (-SO₃) grupları –OH gruplarındaki oksijen atomlarından bağlanması ile LD-LAM-2 partikülleri elde edilmiştir.

Şekil 5. LD-LAM-1 partiküllerinin CSA molekülü ile modifikasyonunun şematik gösterimi.

Tablo 1'den anlaşılacağı gibi, CSA modifikasyonundan önce -18,7±3,7 mV olarak ölçülen LD-LAM-1 partiküllerinin zeta potansiyel değeri modifikasyondan sonra -24,9±1,3 mV olarak ölçülmüştür. Ayrıca, LD-LAM-1 partiküllerinin modifikasyondan önce 724,2±94,1 nm olarak belirlenen ortalama hidrodinamik partikül çapı, modifikasyondan sonra yaklaşık olarak iki katına çıkarak 1408,9±210,6 nm olarak bulunmuştur. LD-LAM-2 partikülleri 5,0 µm ve 2,5 µm gözenek boyutuna sahip filtrelerden süzüldükten sonra partiküllerin ortalama hidrodinamik çapı sırasıyla 670,1±99,1 nm ve 502,6±56,3 nm olarak ölçülmüştür. Mikro/nanopartiküllerin yapısına dahil edilen iyonlaşabilir fonksiyonel grupların iyonize olmuş gruplar arasındaki elektrostatik ve sterik etkileşimler ve ayrıca iyonik şiddet, yük yoğunluğu gibi diğer parametrelerden dolayı partiküllerin şişme kapasiteleri ve şişme kinetikleri üzerinde önemli etkileri olduğu bildirilmiştir (Adroher-Benítez vd., 2015; Fernández-Nieves vd., 2000; Reid vd., 2017). Dolayısı ile LD-LAM-2 partiküllerinin hidrodinamik çaplarındaki artış partikül yapısına eklenen -SO3⁻ grupları arasındaki elektrostatik itme etkileşimlerinden dolayı ve partikül yüzeyindeki serbest -OH gruplarının azalmasından kaynaklı zincirler arası hidrojen bağı kuvvetlerinin zayıflamasıyla LD-LAM-2 partiküllerinin LD-LAM-1 partiküllerine göre daha çok şişmiş olabileceğini göstermiştir.

Modifiye LD-LAM-2 partiküllerinin elementel bileşimi Tablo 2'de verilmiştir. Görüldüğü gibi LD-LAM-1 partiküllerinin %S bileşimi CSA ile modifikasyondan sonra %6,10'dan %7,81'e yükselmiştir. Bu sonuçlardan, *LD*-LAM-1 partiküllerinin CSA modifikasyonunun başarılı bir şekilde gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Ayrıca, modifikasyon aşamasında ortama eklenen CSA moleküllerinin miktarına göre modifikasyon verimi %31,5 olarak hesaplanmıştır.

LD-LAM-1 ve modifiye *LD*-LAM-2 partiküllerinin FT-IR spektrumları ve TGA eğrileri Şekil 6 (a) ve (b)'de karşılaştırılmıştır. Verilen FT-IR spektrumlarında görüldüğü gibi -OH gerilme titreşimleri için, CSA modifikasyonu sonrasında kaydedilen piklerin geçirgenliğinin artması *LD*-LAM-1 partikülleri yüzeyinde serbest –OH grupları sayısının azaldığına işaret etmektedir. Ayrıca, 1367, 1312, 1252, 1205, 1115 ve 1067 cm⁻¹'de kaydedilen karakteristik S=O gerilme frekansının geçirgenliğinin azalması S=O gruplarından gelen titreşimlerin yoğunluğunun arttığını göstermiştir. Dolayısı ile zeta potansiyeli ve DLS ölçümlerine ek olarak, *LD*-LAM-1 partiküllerinin CSA molekülü ile modifikasyonunun başarılı bir şekilde gerçekleştiği sonucuna varılmıştır.

Şekil 6. LD-LAM-1 ve LD-LAM-2 partiküllerinin (a) FT-IR spektrumları ve (b) TGA grafikleri.

Şekil 6 (b)'de verilen TGA sonuçları incelendiğinde, *LD*-LAM partiküllerinin 173 °C'de kaydedilen termal bozunma başlangıç sıcaklığının 216 °C'ye kaydığı ve dolayısı ile *LD*-LAM-2 partiküllerinin *LD*-LAM-1 partiküllerine göre termal kararlılığının arttığı görülmüştür. *LD*-LAM-2 partikülleri 216-400 °C arasında %80,7 ağırlık kaybına uğramış ve partiküllerin termal bozunması 493 °C'de başlangıç ağrılığının kümülatif olarak %95,4'üni kaybetmesinin ardından %4,6 kalıntı ile sonlanmıştır. *LD*-LAM molekülü, *LD*-LAM-1 ve *LD*-LAM-2 partiküllerinin termal bozunma basamakları ve 700 °C' de kaydedilen %kalıntı miktarları Tablo 3'te karşılaştırılmıştır.

Tablo 3

Malzemeler	Termal bozunma basamakları (°C)		700 °C'de ölçülen
	I	Ш	agii iik (70)
LD-LAM molekülü	218-319	319-532	7.1
LD-LAM-1 partikülleri	173-390	390-626	6.8
LD-LAM-2 partikülleri	216-400	400-493	4.6

LD-LAM, LD-LAM-1 ve LD-LAM-2 partiküllerinin termal bozunma değerleri.

Özetle, TGA ölçümü sonuçlarından *LD*-LAM molekülünün DVS ile çapraz bağlanması sonrasında *LD*-LAM-1 partiküllerinin bozunmaya başladığı sıcaklığın düşerek termal kararlılığının bir miktar azaldığı tespit edilmiştir. Buna karşın CSA ile modifiye edilmiş *LD*-LAM-2 partiküllerin bozunmaya başladığı sıcaklığın, doğal *LD*-LAM molekülünün başlangıç termal bozunma sıcaklığına yakın olduğu bulunmuştur. 700 °C'de ölçülen kalıntı miktarlarının *LD*-LAM molekülünden *LD*-LAM-1 ve *LD*-LAM-2 partiküllerine doğru azaldığı görülmüştür.

EB-LAM mikro/nano partiküllerinin sentezi ve karakterizasyonu

EB-LAM esaslı partiküllerinin sentezi, *EB*-LAM polimerinin tekrar eden birimine göre molce %25 oranında DVS, TMPGDE ve STPP çapraz bağlayıcıları kullanılarak AOTizooktan-su ters misel mikroemülsiyon polimerizasyonu yöntemi ile gerçekleştirilmiş ve sırasıyla *EB*-LAM-1, *EB*-LAM-2 ve *EB*-LAM-3 partikülleri elde edilmiştir. *EB*-LAM partiküllerinin AOT-izooktan-su ters misel mikroemülsiyon polimerizasyonu ile sentezi Şekil 7'de şematik olarak gösterilmiştir.

Şekil 7. *EB*-LAM-1, *EB*-LAM-2 ve *EB*-LAM-3 partiküllerinin AOT-izooktan-su ters misel mikroemülsiyon polimerizasyonu yöntemi ile sentezinin şematik olarak gösterimi.

Vinil, epoksi veya fosfat grubu içeren çapraz bağlayıcılar, bazik koşullarda *EB*-LAM molekülünün serbest hidroksil (-OH) gruplarına doğrudan bağlanarak çapraz bağlı partiküller hazırlanmıştır. *EB*-LAM'ın bazik ortamda aktifleşmesiyle oluşan alkoksi grupları (R-O-) DVS üzerinde bulunan vinil gruplarına nükleofilik reaksiyonu ile bağlanmış ve çapraz bağlanma *EB*-LAM'ın zincirler arası hidroksil grupları ile devam ederek çapraz bağlı küresel partiküller oluşmuştur. *EB*-LAM ve STPP arasındaki reaksiyonda ise bazik koşullarda STPP'nin fosfat gruplarının açılmasıyla polifosfat zinciri ile *EB*-LAM'ın hidroksil gruplarına bağlanarak gerçekleşmiştir. TMPGDE çapraz bağlayıcısının epoksi halkaları ise bazik ortamda aktive olarak (halka açılma reaksiyonu) *EB*-LAM molekülü üzerindeki aktif hidroksil gruplarından bağlandığı düşünülmektedir. *EB*-LAM partiküllerinin şekil ve boyut analizleri optik mikroskop ve SEM ile yapılmış ve görüntüler Şekil 8'de verilmiştir.

Şekil 8. (a) *EB*-LAM-1, (b) *EB*-LAM-2 ve (c) *EB*-LAM-3 partiküllerinin optik mikroskop ve SEM görüntüleri.

Şekil 8 incelendiğinde *EB*-LAM-1, *EB*-LAM-2 ve *EB*-LAM-3 partiküllerinin küresel yapıda ve 0,1 µm ile 15 µm arasında boyutlara sahip olduğu görülmüştür. *EB*-LAM-2 partiküllerinin SEM görüntülerinden, partiküllerin boyut dağılımında *EB*-LAM-1 ve *EB*-LAM-3 partiküllerine göre mikron-altı partiküllerin dağılımının daha az olduğu anlaşılmaktadır. SEM görüntülerine ek olarak *EB*-LAM partiküllerinin hidrodinamik çapları DLS ve yüzey yükleri de zeta potansiyeli ölçümleri ile belirlenmiş ve elde edilen sonuçlar Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4

Malzemeler	Hidrodinamik Çap (nm)	Zeta Potansiyeli (mV)
EB-LAM-1 partikülleri	370,5±8,4	-20,9±0,8
EB-LAM-2 partikülleri	477,1±11,6	-17,3±0,3
EB-LAM-3 partikülleri	239,3±4,6	-24,6±0,3

EB-LAM esaslı partiküllerinin zeta potansiyeli değerleri ve DLS ölçümleri ile belirlenen ortalama hidrodinamik çapları.

EB-LAM-1, *EB*-LAM-2 ve *EB*-LAM-3 partiküllerinin hidrodinamik çapları sırasıyla 370,5±8,4, 477,1±11,6 ve 239,3±4,6 nm olarak bulunmuştur. SEM görüntülerinde de görüldüğü gibi *EB*-LAM-2 partiküllerinin boyutunun *EB*-LAM-1 ve *EB*-LAM-3 partiküllerine göre daha büyük olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca *EB*-LAM-3 partiküllerinin DLS değerinin daha düşük olması bu partiküllerin dağılımında nanometre boyutlarındaki partikül yoğunluğunun daha fazla olduğunu göstermiştir. Hazırlanan *EB*-LAM-1, *EB*-LAM-2 ve *EB*-LAM-3 partiküllerinin zeta potansiyelleri ise sırasıyla -20,9±0,8, -17,3±0,3 ve -24,6±0,3 mV olarak belirlenmiştir. Görüldüğü gibi STPP çapraz bağlayısından gelen fosfat gruplarından dolayı en düşük zeta potansiyel değeri *EB*-LAM-3 partiküllerinde gözlemlenmiştir. *EB*-LAM-1 ve *EB*-LAM-2 partikülleri karşılaştırıldığında ise DVS'den gelen sülfon gruplarının TMPGDE'den gelen hidroksil gruplarına kıyasla daha negatif yüzey yüküne sahip partiküller oluşturduğu görülmüştür.

EB-LAM partiküllerinin pH 1-10 arasındaki zeta potansiyeli değerleri Şekil 9 (a)'da karşılaştırılmıştır. Verilen grafiklerde görüldüğü gibi sırasıyla DVS, TMPGDE ve STPP ile çapraz bağlı *EB*-LAM-1, *EB*-LAM-2 ve *EB*-LAM-3 partiküllerinin fizyolojik pH değerinde (~pH 7) -24,1±0,1, -35,4±0,8 ve -28,9±1,1 mV yüzey yüküne sahip oldukları bulunmuştur.

EB-LAM partiküllerinin fonksiyonel grup analizleri FT-IR spektroskopisi ile yapılmış ve Şekil 9 (b)'de lineer *EB*-LAM molekülü ile karşılaştırılmıştır. *EB*-LAM moleküllerinin FT-IR spektrumu incelendiğinde 3600-3000 cm⁻¹ dalga sayısı aralığında görülen ve 3365 cm⁻¹'de merkezlenmiş geniş spektral bant *EB*-LAM moleküllerindeki hidroksil gruplarından gelmektedir. 2892 cm⁻¹'de görülen pikler -CH₂ gruplarından gelen -C-H gerilme titreşimlerine, 1423 ile 1371 cm⁻¹'deki pikler -C-H bükülme titreşimlerine ve 1316 cm⁻¹'deki pikler C-O gerilme titreşimlerine aittir. Ayrıca 1258 ve1203 cm⁻¹'deki pikler C-O-C gerilme titreşimlerine, 1159,1066,1034 ve 892 cm⁻¹'de görülen karakteristik pikler ise (1-3) ve (1-6) bağlı β -glukanlara spesifik -anomerik bölge ve aromatik halkadaki C-O titreşimlerine aittir (Mecozzi vd., 2012; Šandula vd., 1999; Szeghalmi vd., 2007; Wiercigroch vd., 2017).

EB-LAM-1 partiküllerinin FT-IR spektrumları incelendiğinde DVS molekülünün vinil gruplarından EB-LAM molekülüne bağlanması ile partikül yapısında 2885 cm⁻¹'de -C-H gerilme titreşimlerine ait piklerin ve ayrıca C-C ve C-O-C gruplarına ait pik şiddetlerinin arttığı gözlemlenmiştir. Buna ek olarak, 1236 1262 ve1275 cm⁻¹'de oluşan S=O gerilme pikleri DVS molekülünün partikül yapısına katıldığını göstermektedir (Can ve Sahiner, 2021; Sahiner vd., 2019b). EB-LAM-2 partiküllerinin FT-IR spektrumu incelendiğinde, TMPGDE moleküllerinin halka açılma reaksiyonu ile EB-LAM moleküllerine bağlanmasıyla partiküllerde oluşan -CH2, C-C ve C-O-C gruplarından dolayı, EB-LAM molekülünde de bulunan bu gruplara ait pik şiddetlerinin artması ile sonuçlanmıştır (Sahiner vd., 2019b). EB-LAM-3 partiküllerinin FT-IR spektrumu incelendiğinde STPP molekülünden gelen P=O ve P-O karakteristik gerilme piklerinin EB-LAM moleküllerinden gelen C-C, C-O-C pikleri ile etkileşerek partiküllerin total spektrumunda küçük değişikliklere sebep olduğu görülmektedir. Bunlar, 1594 cm⁻¹'de O=P-OH gruplarına ait yeni pik oluşumu, 1371, 1205,1158 ve 981 cm⁻¹'deki pik şiddetlerinin artması, 1235 cm⁻¹'de yeni pik oluşumu ve ayrıca 1066 cm⁻¹'deki pikin kaybolarak 1034 cm⁻¹'deki pikin 1021 cm⁻ ¹'e kayması olarak özetlenebilir. *EB*-LAM partiküllerinin SEM görüntülerine ek olarak FT-IR spektrumlarından elde edilen sonuçlar partiküllerin ilgili çapraz bağlayıcılar ile başarılı bir şekilde sentezlendiğini göstermiştir (Sahiner vd., 2016).

Şekil 9. LAM molekülü, *EB*-LAM-1, *EB*-LAM-2 ve *EB*-LAM-3 partiküllerinin (a) farklı pH ortamlarındaki zeta potansiyeli değerleri, (b) FT-IR spektrumları ve (c) TGA termogramları.

EB-LAM partiküllerinin termal bozunma sıcaklıkları TGA ile belirlenmiş ve elde edilen sonuçlar Şekil 9 (c)'de karşılaştırılmıştır. Termogramlardan anlaşılacağı üzere EB-LAM molekülü ve EB-LAM partikülleri 70-700 °C arasında benzer termal bozunma göstermiştir. EB-LAM molekülünün termogramı incelendiğinde, 70-233 °C görülen %2'lik ağırlık kaybı bağlı olan suyun uzaklaşmasından kaynaklıdır. EB-LAM molekülü 233 °C ile 314 °C arasında ağırlığının %50,7'sini ve 314-470 °C arasında ise %94,9'unu kaybetmiştir. EB-LAM molekülü 700 °C'ye kadar ısıtıldığında toplam ağırlığının kümülatif olarak %95,1'ini kaybetmiş ve %4,9 kalıntı kaydedilmiştir. EB-LAM-1 partiküllerinin 189 °C'ye kadar kaybettiği yaklaşık %3'lük ağılık kaybı ile yapıdaki nem uzaklaşırken, bu sıcaklıkta baslayan termal bozunma 312 °C'de %44.3 ağırlık kaybı ile sonuçlanmıştır. Son adımda ise EB-LAM-1 partikülleri 312 ile 451 °C arasında %90,7 ağırlık kaybı göstermiştir. Partiküllerin 700 °C'ye kadar ısıtılması ile %6,9 kalıntı gözlemlenmiştir. EB-LAM-2 partiküllerinde ise 70-187 °C arasında yapıdaki nemden kaynaklı %2'lik ağırlık kaybının ardından 187 °C'den 328 °C'ye kadar ağırlığının %52 sini ve 328-470 °C arasında ise kümülatif olarak başlangıç ağırlığının %92'sini kaybettiği görülmüştür. EB-LAM-2 partikülleri 700'ye kadar ısıtıldığında %6,5 kalıntı kaydedilmiştir. EB-LAM-3 partiküllerinde ise 70-215 °C arasında yaklaşık %3'lük bir ağırlık kaybı ile nem uzaklaşırken termal bozunma 215-328 °C arsında %57,8 ve 328-524 °C arasında %92,6 kümülatif ağırlık kaybı gözlenmiştir. EB-LAM-3 partiküllerinin 700 °C'de %6,5'inin bozunmadan kaldığı görülmüştür. EB-LAM moleküllerinin DVS, TMPGDE ve STPP ile çapraz bağlanması sonucu termal kararlılığının hemen hemen aynı olduğu tespit edilmiştir.

4.1.2. *EB*-LAM esaslı nanopartiküllerin yüzey aktif madde içermeyen emülsiyon yöntemi ile sentezi ve karakterizasyonu

Mikro/nanopartiküllerin hazırlanmasında yüzey aktif madde içeren emülsiyon ortamlarının kullanılması, partiküllerin sentezi, temizlenmesi ve saflaştırılması adımlarında ekstra maliyet ve zaman gerektirmektedir. Bu maliyetli adımları ortadan kaldırmak için *EB*-LAM esaslı partiküllerin sentezi yüzey aktif madde içermeyen emülsiyon ortamı olan izooktan-su ortamında gerçekleştirilmiştir. *EB*-LAM esaslı nanopartiküller *EB*-LAM polimeri, DVS ve TMPGDE çapraz bağlayıcıları kullanılarak polimerin tekrar eden birimine göre %25, %50 ve %100 gibi farklı oranlarda çapraz bağlayıcı ile reaksiyona sokularak hazırlanmıştır. DVS çapraz bağlayıcısı için %25, %50 ve %100 çapraz bağlayıcı oranları

ile elde edilen *EB*-LAM-1.1, *EB*-LAM-1.2 ve *EB*-LAM-1.3 nanopartiküllerinin (*EB*-LAM-1.X) ve aynı oranlarda TMPGDE çapraz bağlayıcısı ile elde edilen *EB*-LAM-2.1, *EB*-LAM-2.2 ve *EB*-LAM-2.3 nanopartiküllerinin (*EB*-LAM-2.X) sentez şeması Şekil 10'da verilmiştir.

Şekil 10. *EB*-LAM-1.X ve *EB*-LAM-2.X nanopartiküllerinin yüzey aktif madde içermeyen emülsiyon ortamında sentezinin şematik gösterimi.

Şekil 10'da gösterildiği gibi *EB*-LAM polimerinin bazik ortamda çözülmüş sulu çözeltisi 10. 000 rpm 'de 150 mL izooktan üzerine damla damla eklenmiştir. Daha sonra, eklenen sulu polimer çözeltisinin izooktan fazında dağılması ve nanoemülsiyon damlacıklarının oluşması için, izooktan-su mikroemülsiyon ortamı 4 dakika 10.000'de karıştırılmış ve sonrasında belirtilen oranlarda DVS ve TMPGDE ortama eklenerek sırasıyla 15 ve 30 dakika reaksiyona tabi tutulmuştur. Ayrıca, 10. 000 rpm gibi yüksek karıştırma hızı altında oluşan emülsiyon damlacıklarının nanopartiküller üretmesi beklenmektedir. Hazırlanan *EB*-LAM-1.X ve *EB*-LAM-2.X nanopartiküllerinin morfolojik analizleri SEM ile gerçekleştirilmiştir. *EB*-LAM-1.1, *EB*-LAM-1.2 ve *EB*-LAM-1.3 nanopartiküllerinin SEM görüntüleri sırasıyla Şekil 11 (a), (b) ve (c)'de verilmiştir.

Şekil 11. DVS ile çapraz bağlı (a) *EB*-LAM-1.1, (b) *EB*-LAM-1.2 ve (c) *EB*-LAM-1.3 nanopartiküllerinin SEM görüntüleri.

Şekil 11 incelendiğinde DVS ile çapraz bağlı *EB*-LAM-1.X nanopartiküllernin oval ve küresel şekillerde olduğu görülmüştür. Hazırlanan *EB*-LAM-1.X nanopartiküllerin boyut dağılımının 30 nm ile 800 nm arasında değiştiği ve partikül dağılımının çoğunun 250 nm ve altında partiküllerden oluştuğu bulunmuştur. Ayrıca, *EB*-LAM-1.2 nanopartiküllerinin çoğunda ve *EB*-LAM-1.3 nanopartiküllerinin ise bazılarında gözenekli küresel partiküllere rastlanmıştır. *EB*-LAM-2.1, *EB*-LAM-2.2 ve *EB*-LAM-2.3 nanopartiküllerinin SEM görüntüleri sırasıyla Şekil 12 (a), (b) ve (c)'de verilmiştir.

Şekil 12. TMPGDE ile çapraz bağlı (a) *EB*-LAM-2.1, (b) *EB*-LAM-2.2 ve (c) *EB*-LAM-2.3 nanopartiküllerinin SEM görüntüleri.

Şekil 12 incelendiğinde *EB*-LAM-2.X nanopartiküllerinin oval ve küresel şekillerde olduğu görülmektedir. Şekil 12 (a) da verilen düşük oranda çapraz bağlayıcı içeren *EB*-LAM-2.1 nanopartiküllerin görüntülerinde küresel şekilli partiküllerin yanında birbirine yapışık oval şekillerde partiküller olduğu görülürken, Şekil 12 (b) ve (c)'de verilen daha yüksek oranlarda çapraz bağlayıcı içeren *EB*-LAM-2.2 ve *EB*-LAM-2.3 partiküllerinin daha düzgün küresel şekillerde olduğu görülmektedir. Bu görüntülerden yola çıkarak, TMPGDE ile hazırlanan *EB*-LAM-2.X partikülleri için küresel geometrinin oluşmaya başladığı çapraz

bağlayıcı oranın %25'e yakın olduğu sonucuna varılmıştır. TMPGDE ile çapraz bağlı *EB*-LAM-2.X nanopartiküllerinin boyut dağılımının 20 nm ile 750 nm arasında değiştiği ve partikül dağılımının çoğunun 20-250 nm arasında olduğu bulunmuştur. Şekil 12 (b)'de verilen *EB*-LAM-2.2 nanopartiküllerinin SEM görüntülerinden, boyut dağılımı olarak partiküllerin çoğunun 150 nm ve altındaki boyutlarda olduğu görülmektedir.

Emülsiyon ortamının partikül şekli ve boyut dağılımına etkisini belirlemek amacı ile LAM nanopartikülleri izooktan-su emülsiyon ortamının yanında, siklohekzan-su-emülsiyon ortamı içerisinde de hazırlanmıştır. Siklohekzan-su ortamında hazırlanan DVS ile çapraz bağlı *EB*-LAM-1.4 ve TMPGDE ile çapraz bağlı *EB*-LAM-2.4 nanopartiküllerinin SEM görüntüleri sırasıyla Şekil 13 (a) ve (b)'de verilmiştir.

Şekil 13. Siklohekzan-su emülsiyon ortamında hazırlanan (a) DVS ile çapraz bağlı *EB*-LAM-1.4 ve (b) TMPGDE ile çapraz bağlı *EB*-LAM-2.4 nanopartiküllerinin SEM görüntüleri.

Görüntüler incelendiğinde, siklohekzan-su ortamında sentezlenen *EB*-LAM-1.4 ve *EB*-LAM-2.4 nanopartiküllerinin küresel geometride olduğu ve boyut dağılımı olarak partiküllerin çoğunun 250 nm ve altında olduğu görülmektedir. Buradan *EB*-LAM-1.4 ve *EB*-LAM-2.4 nanopartiküllerinin izooktan-su ortamında sentezlenen *EB*-LAM-1.3 ve *EB*-

LAM-2.3 nanopartikülleri ile benzer boyut dağılımında olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca, hazırlanan *EB*-LAM-1.X ve *EB*-LAM-2.X nanopartiküllerinin hidrodinamik çapları ve zeta potansiyeli değerleri Tablo 5' te verilmiştir.

Tablo 5

EB-LAM-1.X ve *EB*-LAM-2.X nanopartiküllerinin zeta potansiyeli değerleri ve DLS ölçümleri ile belirlenen ortalama hidrodinamik çapları.

Malzemeler	Hidrodinamik çap (nm)	Zeta Potansiyeli (mV)
EB-LAM-1.1 partikülleri	310,0±14,5	-19,9±0,4
EB-LAM-1.2 partikülleri	291,1±4,6	-11,9±0,5
EB-LAM-1.3 partikülleri	468,7±6,5	-19,4±0,4
EB-LAM-1.4 partikülleri	304,0±16,0	-26,3±0,5
EB-LAM-2.1 partikülleri	366,3±14,5	-18,4±0,3
EB-LAM-2.2 partikülleri	125,5±2,6	-11,5±0,1
EB-LAM-2.3 partikülleri	351,6±9,5	-17,3±0,3
EB-LAM-2.4 partikülleri	385,6±12,6	-24,3±0,2

EB-LAM-1.1, *EB*-LAM-1.2, *EB*-LAM-1.3 ve *EB*-LAM-1.4 nanopartiküllerinin hidrodinamik çapları sırasıyla 310,0±14,5, 291,1±4,6, 468,7±6,5 ve 304,0±16,0 nm olarak ölçülmüştür. Farklı oranlarda DVS ile sentezlenen *EB*-LAM-1.X nanopartiküllerinin hidrodinamik çaplarının genel olarak benzer aralıkta olduğu anlaşılmaktadır. Ancak izooktan ortamında sentezlenen *EB*-LAM-1.3 nanopartiküllerinin siklohekzan-su ortamında sentezlenen *EB*-LAM-1.4 nano partiküllerine göre biraz daha büyük ortalama hidrodinamik çapa sahip olduğu bulunmuştur. *EB*-LAM-1.X nanopartiküllerinin SEM görüntüleri, partiküllerin %25, %50 ve %100 oranlarında DVS çapraz bağlayıcısı ile izooktan-su ortamında ve %100 DVS oranında her iki çözücüde de başarılı bir şekilde sentezlendiğini doğrulamaktadır. Ayrıca, *EB*-LAM-1.1, *EB*-LAM-1.2, *EB*-LAM-1.3 ve *EB*-LAM-1.4 nanopartiküllerinin yüzey yükleri sırasıyla $-19,9\pm0,4$, $-11,9\pm0,5$, $-19,4\pm0,4$ ve $-26,3\pm0,5$ mV olarak ölçülmüştür. Elde edilen sonuçlardan partiküllerin benzer yüzey yüküne sahip olduğu görülmektedir. *EB*-LAM-1.2 partiküllerinin diğer *EB*-LAM-1.X partiküllerine göre biraz daha pozitif yüzey yüküne sahip olması, bu partiküllerin gözenekli olmasından kaynaklanabileceği düşünülmüştür.

Farklı oranlarda TMPGDE ile sentezlenen EB-LAM-2.1, EB-LAM-2.2, EB-LAM-2.3 ve EB-LAM-2.4 nanopartiküllerinin hidrodinamik çapları sırasıyla 366,3±14,5, 125,5±2,6, 351,6±9,5 ve 385,6±12,6 nm olarak ölçülmüştür. EB-LAM-2.X partiküllerinin hidrodinamik çaplarının benzer olduğu ancak EB-LAM-2.2 partiküllerinin SEM görüntülerinden de anlaşılabileceği gibi partiküllerin boyut dağılımında 150 nm ve altında partikül sayısının daha fazla olmasıyla diğer EB-LAM-2.X partiküllerine kıyasla daha küçük ortalama boyut çapına sahip olduğu bulunmuştur. Bunun dışında farklı emülsiyon ortamlarında hazırlanan EB-LAM-2.3 ve EB-LAM-2.4 nanopartiküllerin ise benzer hidrodinamik çaplara sahip olduğu görülmektedir. Buradan izooktan-su ve siklohekzan su ortamlarının ikisinin de EB-LAM polimerinden TMPGDE çapraz bağlayıcısı ile küresel nanopartiküller elde edebilmek için uygun birer çözücü olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca TMPGDE ile sentezlenen EB-LAM-2.X nanopartiküllerin DVS ile sentezlenen EB-LAM-1.X nanopartiküllerine benzer şekilde negatif yüzey yüklerine sahip olduğu bulunmuştur. EB-LAM-2.1, EB-LAM-2.2, EB-LAM-2.3 ve EB-LAM-2.4 nanopartiküllerin yüzey yükleri sırasıyla $-18,4\pm0,3, -11,5\pm0,1, -17,3\pm0,3$ ve $-24,3\pm0,2$ mV olarak ölçülmüştür. Özetle, *EB*-LAM-1.X ve EB-LAM-2.X nanopartiküllerinin sentezlen diğer LAM esaslı partiküller ile benzer yüklere sahip olduğu bulunmuştur. LAM esaslı partiküllerin farklı sentez yöntemleri ve karıştırma hızı gibi reaksiyon parametreleri ile küresel geometride ve ayarlanabilir boyut EB-LAM-1.X sentezlenebileceği EB-LAM-2.X aralıklarında gösterilmiştir. ve partiküllerinin FT-IR spektrumları sırasıyla Şekil 14 (a) ve (b)'de verilmiştir.

Şekil 14. (a) EB-LAM-1.X ve (b) EB-LAM-2.X nanopartiküllerinin FT-IR spektrumları.

Şekil 14 (a)'da verilen spektrumlar incelendiğinde *EB*-LAM-1.1, *EB*-LAM-1.2 ve *EB*-LAM-1.3 partikülleri için sırasıyla 3349, 3365 ve 3369 cm⁻¹'de merkezlenen geniş spektral bantlar partiküllerde bulunan -OH gruplarından gelmektedir. Aynı sıra ile 2888,

2891 ve 2890 cm⁻¹'de görülen pikler -CH₂ gruplarından gelen -C-H gerilme titreşimlerine, 1422-1372 cm⁻¹ aralığında kaydedilen pikler -C-H bükülme titreşimlerine, yaklaşık 1314 cm⁻¹'de görülen pik ise -C-O gerilme titreşimlerine aittir. Ayrıca, yaklaşık 1158, 1028 ve 894 cm⁻¹'de görülen piklerin (1-3) ve (1-6) bağlı β-glukanlara spesifik anomerik bölge ve halkadaki C-O titreşimlerine ait olup β-glukan yapısının korunduğunu göstermektedir (Šandula vd., 1999; Szeghalmi vd., 2007; Wiercigroch vd., 2017). Son olarak, 1255-1280 cm⁻¹ civarı ve 1205 cm⁻¹ dalga sayısında görülen pikler DVS'den gelen S=O gerilme piklerine ait olup, *EB*-LAM polimerinin 1258 ve 1203 cm⁻¹'de görülen C-O-C gerilme titreşimleri ile etkileştiği görülmektedir. Bu durum, yukarıda belirtilen DVS ile çapraz bağlı diğer LAM esaslı partiküllerde de görülmüştür. Şekil 14 (b)'de verilen *EB*-LAM-2.X nanopartiküllerinin FT-IR spektrumları incelendiğinde TMPGDE molekülünden gelen -CH₂, C-C ve C-O-C gruplarının *EB*-LAM polimerinin spektrumunda değişiklik oluşturmazken, polimerin bu gruplara ait pik şiddetlerinin artmasına sebep olmuştur (Sahiner vd., 2019b).

EB-LAM-1.X ve EB-LAM-2.X partiküllerinin termal bozunma sıcaklıkları TGA analizleri ile belirlenmiş ve termogramlar sırasıyla Şekil 15 (a) ve (b)'de EB-LAM molekülü ile karşılaştırılarak verilmiştir. EB-LAM molekülünün termogramı incelendiğinde, 70-233 °C arasında görülen %2'lik ağırlık kaybı bağlı-suyun uzaklaşmasından kaynaklanmıştır. EB-LAM molekülü 233 °C ile 314 °C arasında ağırlığının %50,7'sini ve 314-470 °C arasında ise %94,9'unu kaybetmiştir. EB-LAM molekülü 700 °C'ye kadar ısıtıldığında toplam ağırlığının kümülatif olarak %95,1'ini kaybetmiş ve %4,9 kalıntı kaydedilmiştir. Şekil 15 (a)'da verilen DVS ile çapraz bağlı EB-LAM-1.X partiküllerinin termogramları incelendiğinde, EB-LAM-1.1, EB-LAM-1.2 ve EB-LAM-1.3 partikülleri için sırasıyla 70 °C'den 220, 220 ve 156 °C'ye kadar olan %2,2, %2,0 ve %2,0'lik ağırlık kaybı yapıdaki nemin uzaklaşmasından kaynaklıdır. Partiküllerin bu sıcaklıklarda başlayan termal bozunmasının 312 °C'ye kadar aynı sırayla %49,7, %60,5 ve %49,5 ağırlık kaybına sebep olduğu görülmüştür. Son adımda EB-LAM-1.1, EB-LAM-1.2 ve EB-LAM-1.3 nanopartikülleri 312 °C'den 481, 504 ve 485 °C'ye kadar sırasıyla başlangıç ağırlıklarının kümülatif olarak %88,1, %95,6 ve %84,9 unu kaybetmiştir. EB-LAM-1.X nanopartiküllerin 700 °C'ye kadar ısıtılması sonucu aynı sıra ile %11,9, %4,4 ve %15,1 kalıntı gözlenmiştir. Yapıdaki çapraz bağlayıcı yüzdesi arttıkça partiküllerin termal kararlılıklarının artmasına

karşın, %50 çapraz bağlı *EB*-LAM-1.2 partiküllerinin %100 çapraz bağlı *EB*-LAM-1.3 partiküllerinden daha fazla bozunmasının yapıdaki gözeneklerden kaynaklanmış olabileceği düşünülmektir.

Şekil 15 (a) DVS ile çapraz bağlı *EB*-LAM-1.X ve (b) TMPGDE ile çapraz bağlı *EB*-LAM-2.X nanopartiküllerinin TGA termogramları.

EB-LAM-2.X partiküllerinin termogramları incelendiğinde, *EB*-LAM-2.1, *EB*-LAM-2.2 ve *EB*-LAM-2.3 partikülleri için sırasıyla 70 °C'den 216,9, 202,7 ve 198,1 °C'ye kadar kaybedilen %2,0'lik ağırlık kaybı ile partiküllerin yapısındaki nem uzaklaşırken 216,9-314,8, 202,7-311,0 ve 198,1-311,7 °C arasındaki sıcaklıklarda sırasıyla %49,8, %50,0

ve %49,2 ağırlık kaybı gözlenmiştir. Son adımda, *EB*-LAM-2.1, *EB*-LAM-2.2 ve *EB*-LAM-2.3 partiküllerinin sırasıyla 314,8-470,0, 311,0-496,8 ve 311,7-481,7 °C arasındaki sıcaklıklarda başlangıç ağırlıklarının %97,6 %96,5 ve %94,4'ünü kaybettiği görülmüştür. *EB*-LAM-2.X partiküllerinin 700 °C'ye kadar ısıtılmasıyla aynı sıra ile %2,4, %3,5 ve %5,6 kalıntı kaydedilmiştir. *EB*-LAM-1.X ve *EB*-LAM-2.X partiküllerinin termal bozunma analizleri sonucunda çapraz bağlayıcı oranı arttıkça *EB*-LAM polimerine kıyasla partiküllerin bozunmaya başladığı sıcaklığın düştüğü sonucuna ulaşılmıştır.

4.2. LAM esaslı partiküllerin biyomedikal uygulamaları4.2.1. LD-LAM esaslı mikro/nano partiküllerin kan uyumluluk çalışmaları

Mikro/nanopartiküllerin biyomedikal uygulamalar için kullanım potansiyelinin belirlenmesinde malzemelerin kan uyumlulukları en önemli parametrelerden biridir (Can ve 2021). Eritrositler ve plazma proteinleri, damar içi uygulamalarda Sahiner, mikro/nanopartiküllerin birincil etkileşime geçtiği biyomoleküller olduğundan dolayı, mikro/nano yapılı biyomalzemelerin kan uyumluluğunun belirlenmesi bu tür malzemelerin biyogüvenliğinin tespiti açısından son derece önemlidir (Can vd., 2019). Ayrıca, partiküllerin kan uyumluluğu genel olarak diğer doku ve hücrelere karşı sitotoksik karakteri ile ilgili önbilgi sağlayabilmektedir. Bu bağlamda partiküllerin hemolitik özellikleri ve kan etkisinin belirlenmesi, pıhtılaşma mekanizması üzerine bu malzemelerin kan uyumluluğunun değerlendirmesi için sıklıkla uygulanan prosedürlerdir (Kurt vd., 2021; Sahiner vd., 2018b). LAM esaslı mikro/nanopartiküllerin kan uyumluluklarının belirlenmesi amacıyla, hazırlanan partikül formülasyonları arasından LD-LAM-1 partikülleri ve bu partiküllerin CSA ile modifiye edilmiş formları (LD-LAM-2 partikülleri) için hemoliz ve kan pihtilaşma testleri gerçekleştirilmiş ve elde edilen sonuçlar sırasıyla Şekil 16 (a) ve (b)'de verilmiştir. Şekil 16 incelendiğinde, LD-LAM-1 partiküllerinin 0,25 ile 2,0 mg/mL derişim aralığında kırmızı kan hücrelerinde sırasıyla %0,15±0,05, %0,26±0,05, %0,13±0,07 ve %0,13±0,10 hemoliz oluşumuna sebep olurken, LD-LAM-2 partiküllerinin %1'den küçük ancak modifiye edilmemiş partiküllere göre daha yüksek hemoliz oranları gösterdiği tespit edilmiştir. LD-LAM-2 partiküllerinin hemoliz oranları 0,25 ile 2,0 mg/mL derişim aralığında %0,05±0,03, %0,41±0,01, %0,73±0,03, ve %0,92±0,03 olarak bulunmustur. LD-LAM-2 partiküllerinin LD-LAM-1 partiküllerine göre biraz daha yüksek bulunan hemoliz değerlerinin bu partiküllerin modifiye *LD*-LAM-2 partiküllerinin yapısındaki CSA gruplarının kan hücreleri üzerine az da olsa toksik etki gösterebileceği sonucuna varılmıştır.

Şekil 16. *LD*-LAM-1 ve *LD*-LAM-2 partiküllerinin (a) hemoliz ve (b) kan pıhtılaşma testleri ile belirlenen kan uyumlulukları.

Literatürde yapılan çalışmalarda mikro/nano malzemelerin hemoliz oranlarının %0-2 arasında hemolitik etki göstermeyen, %2-5 arasında az hemolitik ve %5'ten büyük olması bu malzemelerin hemolitik olduğunu bildirmektedir (Can vd., 2019; Can vd., 2020a; Can ve Sahiner, 2021). Dolayısı ile hem *LD*-LAM-1, hem de *LD*-LAM-2 partiküllerinin 2 mg/mL gibi yüksek derişimlerde bile %1'den küçük hemoliz değerleri ile hemoliz açısından güvenli biyomalzemeler olarak kullanılma potansiyelinin yüksek olduğu görülmektedir.

Şekil 16 (b) incelendiğinde *LD*-LAM-1 partiküllerinin 0,25 ile 2,0 mg/mL derişim aralığında sırasıyla %92,99±3,50, %95,16±1,59, %92,57±0,50 ve %94,88±1,59 kan pıhtılaşma indekslerine sahip olduğu görülmektedir. Modifiye *LD*-LAM-2 partiküllerinin ise modifiye edilmemiş partiküllere benzer ancak daha yüksek kan pıhtılaşma indislerine sahip olması hem modifiye edilmiş hem de edilmemiş partiküllerin test edilen en yüksek derişim olan 2 mg/mL derişime kadar pıhtılaştırıcı etkilerinin olmadığını göstermiştir. Dolayısı ile *LD*-LAM-1 ve *LD*-LAM-2 partiküllerinin hem hemoliz hem de kan pıhtılaştırma özellikleri açısından kan uyumlu biyomalzemeler olarak değerlendirmek mümkündür (Can ve Sahiner, 2021; Sahiner vd., 2018b). Bununla birlikte, *LD*-LAM partiküllerinin *in vivo* uygulamaları için uygun doz belirlenmesi hususunda daha detaylı analizler yapılmalıdır.

4.2.2 EB-LAM esaslı nanopartiküllerin biyouyumluluk çalışmaları

Yüzey aktif madde içermeyen emülsiyon ortamında hazırlanan *EB*-LAM-1.X ve *EB*-LAM-2.X nanopartiküllerinin L929 fibroblast hücrelerine karşı biyouyumluluk özellikleri MTT testi ile belirlenmiştir. *EB*-LAM polisakkariti ve *EB*-LAM-1.X ve *EB*-LAM-2.X nanopartiküllerinin 1000 µg/mL derişimde L929 hücreleri ile etkileşiminden 24 saat sonra çekilen optik mikroskop görüntüleri Şekil 17'de verilmiştir. Görüntüler incelendiğinde, 1000 µg/mL derişimde *EB*-LAM polimerinin kontrol grubuna göre hücre canlılığını bir miktar azalttığı görülmektedir. Aynı derişimde *EB*-LAM-1.X ve *EB*-LAM-2.X nanopartiküllerinin lineer polimere kıyasla hücreler üzerinde daha az toksik etki gösterdiği görülmüştür. Ayrıca optik mikroskop görüntülerinden anlaşıldığı üzere hem DVS hem de TMPGDE çapraz bağlayıcıları için %25 ve %100 çapraz bağlı partiküllerin aynı derişimde benzer etki gösterdiği tespit edilmiştir.

Şekil 17. *EB*-LAM polimeri, *EB*-LAM-1.1,-1.3 ve *EB*-LAM-2.1, -2.3 partiküllerinin 1000 µg/mL derişimdeki L929 fibroblast hücreleri ile 24 saat etkileşiminin ardından çekilen dijital kamera görüntüleri.

EB-LAM polimeri, *EB*-LAM-1.1,-1.3 ve *EB*-LAM-2.1, -2.3 partiküllerinin 0-1000 µg/mL derişim aralığında L929 fibroblast hücrelerine karşı MTT testi ile belirlenen sitotoksisite profilleri Şekil 18'de verilmiştir.

Şekil 18. *EB*-LAM polimeri, *EB*-LAM-1.1,-1.3 ve *EB*-LAM-2.1, -2.3 partiküllerinin L929 fibroblast hücreleri ile 24 saat etkileşiminin ardından MTT testi ile belirlenen derişime karşı %hücre canlılığı değerleri.

Şekil 18'den anlaşılacağı üzere *EB*-LAM polimeri ve *EB*-LAM-1.X ve *EB*-LAM-2.X esaslı partiküllerin 500 µg/mL derişime kadar L929 fibroblast hücreleri ile etkileşimi sonucunda %90' ın üzerinde hücre canlılığı gözlenmiş ve toksik etkilerinin olmadığı görülmüştür. 1000 µg/mL derişimde ise *EB*-LAM polimeri %78,5±0,8 hücre canlılığı gösterirken *EB*-LAM 1.X ve 2.X esaslı partiküllerin %85'in üzerinde ölçülen hücre canlılığı değerleri bu partiküllerin 1000 µg/mL derişime kadar L929 fibroblast hücreleri üzerinde sitotoksik etkilerinin olmadığını göstermektedir. *EB*-LAM-1.X ve -2.X esaslı partiküllerin *in vivo* kullanımlarının araştırılması için daha detaylı çalışmalar yapılmalıdır.

4.2.3 EB-LAM esaslı nanopartiküllerin hidrolitik bozunma çalışmaları

Nano/mikro yapılı malzemelerin biyomedikal kullanım potansiyellerinin belirlenmesinde oldukça önemli diğer bir parametre de bu malzemelerin biyolojik ortamlardaki bozunurluğudur (Oh vd., 2008; Suner vd., 2018; Zargarzadeh vd., 2020). Farklı çapraz bağlayıcı oranlarında DVS ve TMPGDE ile sentezlenen *EB*-LAM esaslı nanopartiküllerin vücut içi bozunurluğunun araştırılması için partiküllerin fizyolojik pH koşullarını simule eden PBS, pH 7,4 tampon çözeltilerinde 120 saat (5 gün) süresince zamana bağlı hidrolitik bozunması çalışılmış ve elde edilen sonuçlar Şekil 19'da verilmiştir. Belirli zaman aralıklarında bozunma ortamından alınan numunelerdeki LAM miktarı fenol sülfürik asit metodu kullanılarak lineer LAM molekülü ile hazırlanan kalibrasyon eğrisinden hesaplanmıştır. DVS ile %25, 50 ve 100 oranında çapraz bağlı EB-LAM-1.1, -1.2 ve -1.3 partiküllerinin hidrolitik bozunma profilleri Şekil 19 (a)'da karşılaştırılmıştır. Şekilden anlasılacağı gibi DVS ile çapraz bağlı üç nanopartikül fomülasyonunun da hidrolitilitik olarak bozunur özellikte olduğu görülmektedir. EB-LAM-1.1, -1.2 ve -1.3 partiküllerinin bozunma profilleri incelendiğinde, 24. saatte partiküllerin sırasıyla %25,0±3,2, %18,2±8,7 ve %17,5±5,9'unun bozunduğu bulunmuştur. EB-LAM-1.1, -1.2 ve -1.3 partiküllerinin hidrolitik bozunmasının 120 saate kadar lineer bir sekilde arttığı görülmüs ve partiküllerin 120. saatte sırasıyla $\%49,5\pm7,5$, $\%41,9\pm7,1$ ve $\%37,7\pm8,0$ 'inin bozunduğu tespit edilmiştir. TMPGDE ile %25, 50 ve 100 oranlarında çapraz bağlı EB-LAM-2.1, -2.2 ve -2.3 partiküllerinin hidrolitik bozunma profilleri Şekil 19 (b)'de karşılaştırılmıştır. Görüldüğü gibi EB-LAM-2.1, -2.2 ve -2.3 partiküllerinin de hidrolitik olarak bozunur özellikte olduğu saptanmıştır. TMGDE ile çapraz bağlı EB-LAM-2.X partikülleri DVS ile çapraz bağlı EB-LAM-1.X partiküllerine benzer bozunma profili göstermiştir.

Şekil 19. (a) *EB*-LAM-1.X ve (b) *EB*-LAM-2.X partiküllerinin pH 7,4 PBS tamponunda zamana bağlı % hidrolitik bozunma değerleri.

EB-LAM-2.1, -2.2 ve -2.3 partiküllerinin 24 saat içinde sırasıyla %25,7±5,2, %21,3±4,7 ve %22,3±4,2 oranında bozunduğu bulunmuştur. Partiküllerin bozunurluğu 120 saate kadar lineer bir şekilde artmış ve 120. saatteki bozunma oranları aynı sıra ile %50,0±5,5, %44,1±11,5 ve %52,8±5,0 olarak belirlenmiştir. Bu sonuçlardan, *EB*-LAM-1.X ve 2.X nanopartiküllerinin vücut içinde biyobozunur olabileceği öngörülmektedir. *EB*-LAM-1.X ve 2.X nanopartiküllerinin partiküllerin test edilen derişimlerde biyouyumlu özellik göstermesi ve ayrıca biyobozunur olmasından dolayı hazırlanan *EB*-LAM-1.X ve 2.X nanopartiküllerin biyomedikal uygulamalarda ilaç salım sistemleri olarak kullanılma potansiyelinin yüksek olduğunu göstermektedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu tez kapsamında farklı çapraz bağlayıcılar ve sentez yöntemleri ile tek basamakta hazırlanan LAM esaslı partiküller (*LD*-LAM ve *EB*-LAM partikülleri) literatürde ilk kez rapor edilmektedir. Yapılan tez çalışmaları sonucunda elde edilen sonuçlar aşağıda verilmiştir.

• *LD*-LAM polimerinin tekrar eden birimindeki her iki glikoz birimine oranla %100 DVS çapraz bağlayıcısı eklenerek AOT-izooktan-su ters misel mikroemülsiyon ortamında sentezlenen *LD*-LAM-1 partiküllerinin morfolojik karakterizasyonu SEM analizleri ile yapılmıştır. Elde edilen SEM görüntülerinden partiküllerinin küresel şekillerde 0,3 ile 10 μm arasında çok dağılımlı boyutlara sahip olduğu bulunmuştur. *LD*-LAM-1 partiküllerinin hidrodinamik çapı DLS ölçümleri ile 724,2±94.1 nm olarak bulunmuştur. Partiküllerin boyut dağılımının filtrasyon yöntemi ile kolay bir şekilde ayırılabildiğini göstermek amacı ile *LD*-LAM-1 partikülleri 5,0 μm ve 2,5 μm gözenek boyutuna sahip filtreler ile ayrılmıştır. Filtrasyondan sonra partiküllerin hidrodinamik çap değerleri sırasıyla 452,4±49,6 ve 395,5±38,9 nm olarak ölçülmüştür.

 LD-LAM-1 partiküllerinin yüzey yükleri zeta potansiyeli ölçümleri ile belirlenmiş ve -18,7±3,7 mV olarak bulunmuştur.

• *LD*-LAM-1 partiküllerinin elementel bileşimi elementel analiz yöntemi ile belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar partiküllerin yapısında %6,10 S atomu olduğu bulunmuştur. Böylece *LD*-(LAM)-1 partiküllerinin başarılı bir şekilde sentezlendiği doğrulanmıştır. Elemental analiz sonuçlarından, partiküllerin sentezinde teorik olarak molce %100 oranında eklenen DVS çapraz bağlayıcısının *LD*-LAM molekülleri ile deneysel olarak %84,6 oranında çapraz bağlandığı sonucuna ulaşılmıştır.

• *LD*-LAM-1 partiküllerinin fonksiyonel grup analizleri FT-IR spektroskopisi ve termal kararlılık özellikleri TGA analizleri ile yapılmıştır. Partiküllerin FT-IR spektrumunda LAM molekülündeki -OH gruplarının yoğunluğunun azaldığı gözlenmiştir. Ayrıca DVS

58

çapraz bağlayıcısına ait S=O piklerinin LAM molekülünün pikleri ile etkileşerek molekülün spektrumunda büyük değişikliklere sebep olmazken pik şiddetlerini arttığı bulunmuştur.

• *LD*-LAM-1 partiküllerinde bulunan -OH gruplarının kolay bir şekilde modifiye edilebilirliğini göstermek için *LD*-LAM-1 partikülleri anyonik CSA molekülleri ile modifiye edilmiştir. Modifikasyon sonucunda elde edilen *LD*-LAM-2 partiküllerinin elementel analizi ile bileşimindeki %S oranının %6,10'dan %7,81'e yükseldiği ve modifikasyonun başarılı bir şekilde gerçekleştiği bulunmuştur. *LD*-LAM-2 partiküllerinin hidrodinamik yarıçapı 1408,9±210 nm olarak ölçülmüştür. Modifikasyon sonrasında partiküllerde gözlemlenen boyut artışının yapıya katılan –HSO₃ grupları arasındaki elektrostatik etkileşimlerden kaynaklı olabileceği düşünülmektedir. *LD*-LAM-2 partiküllerinin 5,0 μm ve 2,5 μm gözenek boyutuna sahip filtreler ile filtrasyondan sonra hidrodinamik çapları sırasıyla 670,1±99,1 ve 502,6±56,3 nm olarak ölçülmüştür. *LD*-LAM-2 partiküllerinin zeta potansiyeli -24,9±1,3 mV olarak belirlenmiştir. *LD*-LAM-1 partiküllerinin modifikasyon sonrasında (*LD*-LAM-2) daha negatif yüzey yüküne sahip olması da CSA molekülleri ile modifikasyonun başarılı bir şekilde gerçekleştiğini teyit etmiştir.

• *EB*-LAM polimerinden AOT-izooktan-su ters misel mikroemülsiyon ortamında DVS, TMPGDE ve STPP gibi farklı çapraz bağlayıcılar kullanılarak *EB*-LAM-1, *EB*-LAM-2 ve *EB*-LAM-3 partikülleri sentezlenmiştir. Partiküllerin SEM analizi sonucunda partiküllerinin küresel geometride ve 0,1 ile 15 μm arasında boyutlara sahip olduğu görülmüştür. Yapılan SEM analizlerinden *EB*-LAM molekülünün farklı çapraz bağlayıcılar ile partikül sentezinin başarılı bir şekilde gerçekleştiği sonucuna ulaşılmıştır.

• *EB*-LAM-1, *EB*-LAM-2 ve *EB*-LAM-3 partiküllerinin fonksiyonel grup analizleri FT-IR ve TGA analizleri ile yapılmıştır. Ayrıca partiküllerin hidrodinamik çapları DLS ölçümleri ile belirlenmiş ve sırasıyla 370,5±8,4, 477,1±11,6 ve 239,3±4,6 nm olarak bulunmuştur. *EB*-LAM-1, *EB*-LAM-2 ve *EB*-LAM-3 partiküllerin zeta potansiyeli değerleri -20,9±0,8, -17,3±0,3 ve -24,6±0,3 mV olarak belirlenmiştir. Dahası, *EB*-LAM-1, *EB*-LAM-2 ve *EB*-LAM-3 partiküllerinin pH 7'de (yaklaşık olarak fizyolojik pH değeri) sırasıyla -24,1±0,1, -35,4±0,8 ve -28,9±1,1 mV yüzey yüklerine sahip olduğu bulunmuştur.

EB-LAM esaslı partiküllerin sentezi EB-LAM polimeri ile DVS ve TMPGDE çapraz bağlayıcıları kullanılarak %25, %50 ve %100 çapraz bağlayıcı oranlarında yüzey aktif madde içermeyen izooktan-su ortamında 10.000 rpm yüksek karıştırma hızında gerçekleştirilmiştir. Sentezlenen EB-LAM-1.X ve EB-LAM-2.X partiküllerinin SEM analizleri sonucunda partiküllerin küresel şekillerde ve 20-800 nm arasında boyutlara sahip Ayrıca, olduğu bulunmuştur. partiküllerinin farklı bir emülsiyon ortamında sentezlenebilirliğini göstermek amacı ile EB-LAM-1.3 ve EB-LAM-2.3 partikülleri (%100 çapraz bağlayıcı oranı) siklohekzan-su su emülsiyon ortamında sentezlenmiş ve elde edilen EB-LAM-1.4 ve EB-LAM-2.4 partiküllerinin izooktan-su ortamında sentezlenen diğer EB-LAM-1.X ve EB-LAM-2.X partiküllerine benzer küresel şekillerde ve benzer boyut dağılımına sahip olduğu bulunmuştur.

• *EB*-LAM-1.1, *EB*-LAM-1.2, *EB*-LAM-1.3 ve *EB*-LAM-1.4 partiküllerinin hidrodinamik çapları sırasıyla 310,0 \pm 14,5, 291,1 \pm 4,6, 468,7 \pm 6,5 ve 304,0 \pm 16,0 nm olarak ölçülmüştür. *EB*-LAM-2.1, *EB*-LAM-2.2, *EB*-LAM-2.3 ve *EB*-LAM-2.4 partiküllerinin hidrodinamik çapları ise sırasıyla 366,3 \pm 14,5, 125,5 \pm 2,6, 351,6 \pm 9,5 ve 385,6 \pm 12,6 nm olarak ölçülmüştür.

• *EB*-LAM-1.1, *EB*-LAM-1.2, *EB*-LAM-1.3 ve *EB*-LAM-1.4 partiküllerinin yüzey yükleri sırasıyla -19,9±0,4, -11,9±0,5, -19,4±0,4 ve -26,3±0,5 mV olarak bulunmuştur. *EB*-LAM-2.1, *EB*-LAM-2.2, *EB*-LAM-2.3 ve *EB*-LAM-2.4 partiküllerinin yüzey yükleri ise - $18,4\pm0,3, -11,5\pm0,1, -17,3\pm0,3$ ve -24,3±0,2 mV olarak ölçülmüştür. Bu sonuçlardan *EB*-LAM-1.X ve *EB*-LAM-2.X partiküllerinin yüzey yükünün ters misel mikroemülsiyon ortamında sentezlenen *EB*-LAM-1 ve *EB*-LAM-2 partikülleri ile benzer olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

• Bu tez kapsamında hazırlanan LAM esaslı partiküllerin biyomedikal alanlarda kullanım potansiyelini göstermek amacı ile *LD*-LAM esaslı modifiye edilmiş ve edilmemiş *LD*-LAM partiküllerinin (*LD*-LAM-1 ve *LD*-LAM-2) kan uyumluluğu 0,25 ile 2,0 mg/mL derişim aralığında hemoliz ve kan pıhtılaşma testleri ile araştırılmıştır. *LD*-LAM-1 partiküllerinin % hemoliz oranları 0,25 ile 2,0 mg/mL derişim aralığında sırayıla $\%0,15\pm0,05, \%0,26\pm0,05, \%0,13\pm0,07$ ve $\%0,13\pm0,10$ olarak bulunmuştur. *LD*-LAM-2

partiküllerinin %hemoliz oranları ise aynı aralıkta %0,05 \pm 0,03, %0,41 \pm 0,01, %0,73 \pm 0,03, ve %0,92 \pm 0,03 olarak belirlenmiştir. Bu sonuçlardan, modifiye edilmiş ve edilmemiş *LD*-LAM partiküllerinin 0,25 ile 2,0 mg/mL derişim aralığında hemoliz açısından güvenli malzemeler olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

• *LD*-LAM-1 partiküllerinin 0,25 ile 2,0 mg/mL derişim aralığında sırasıyla %92,99±3,50, %95,16±1,59, %92,57±0,50 ve %94,88±1,59 kan pıhtılaşma indekslerine sahip olduğu bulunmuştur. Modifiye edilmiş *LD*-LAM-2 partiküllerinin ise modifiye edilmemiş partiküllere benzer ancak daha yüksek kan pıhtılaşma indislerine sahip olması hem modifiye edilmiş hem de edilmemiş partiküllerin test edilen en yüksek derişim olan 2,0 mg/mL derişime kadar pıhtılaştırıcı etkilerinin olmadığını göstermiştir. Bu sonuçlardan *LD*-LAM-1 ve *LD*-LAM-2 partiküllerinin 2,0 mg/mL derişime kadar hem hemoliz hem de kan pıhtılaştırıma etkileri bakımından güvenli malzemeler olduğu sonucuna varılmıştır.

EB-LAM-1.X ve *EB*-LAM-2.X nanopartiküllerin L929 fibroblast hücreleri üzerinde yapılan sitotoksisite çalışmalarının sonucunda partiküllerin 500 μg/mL derişimde %90' ın üzerinde ve 1000 μg/mL derişimde ise %85'in üzerinde hücre canlılığı gözlenmiş ve *EB*-LAM 1.X ve 2.X esaslı partiküllerin bu derişime kadar L929 fibroblast hücrelerine toksik etkilerinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

• Ayrıca *EB*-LAM 1.X ve 2.X nanopartiküllerinin fizyolojik koşulları simüle eden pH 7,4 PBS çözeltisi içindeki hidrolitik bozunmaları araştırılmış ve her iki grup partikül formülasyonlarının da 120 saat içinde yaklaşık %50'sinin bozunduğu bulunmuştur. Böylece biyouyumlu ve biyobozunur *EB*-LAM 1.X ve 2.X nanopartiküllerinin biyomedikal uygulamalarda kullanım potansiyellerinin yüksek olduğu gösterilmiştir.

 Bu tez kapsamında yapılan çalışmalar sonucunda birçok biyoaktif özelliğe sahip doğal LAM polimerinden DVS, TMPGDE ve STPP gibi farklı çapraz bağlayıcılar ile ters misel mikroemülsiyon polimerizasyonu ve yüzey aktif madde içermeyen emülsiyon polimerizasyonu gibi değişik sentez yöntemleri kullanılarak mikro/nano ve nano boyutlarda partiküllerin sentezi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, karıştırma hızı sentez yöntemi gibi parametreler ve filtrasyon tekniği ile partiküllerin boyut dağılımının ayarlanabilirliği gösterilmiştir. Yüzey aktif madde içermeyen emülsiyon polimerizasyonu yöntemi ile hazırlanan DVS ve TMPGDE ile çapraz bağlı partiküller için sırasıyla 15 ve 30 dakika gibi kısa reaksiyon süreleri ile partikül sentezinin başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesi bu yöntem ile hazırlanan malzemelerin zaman, maliyet ve enerji açısından avantaj sağlayabileceği sonucuna varılmıştır.

Bu tez kapsamında yapılan çalışmalarda elde edilen sonuçlardan yola çıkarak ileriki çalışmalar için öneriler aşağıda verilmiştir.

LAM polimerinin Dectin-1 reseptörlerine spesifik olduğu ve vücutta çeşitli biyolojik moleküller ile etkileşime geçerek antioksidan, anti tümör, antienflamatuvar ve bağışıklık güçlendirici etki gösterdiği bilinmektedir (Zargarzadeh vd., 2020). Dolayısı ile bu tez kapsamında hazırlanan;

LAM esaslı partiküllerin Dectin-1 reseptör spesifisitesinin araştırılması,

 Hazırlanan LAM esaslı partiküller içine absorbsiyon, hapsetme ve konjugasyon gibi çeşitli yöntemlerle partiküllerin biyoaktif özelliklerine sinerjistik etki gösterebilecek ilaçlar yüklenmesi ile bu ilaçların salım kinetiklerinin araştırılması,

 Hazırlanan LAM esaslı polimerik partiküllerin bilgisayar ortamında çeşitli yöntemler ile modellenerek moleküller dinamik simülasyonlarının ve biyomolekül etkileşimlerinin araştırılması,

• *LD*-LAM-1.X ve 2.X partiküllerin değişik boyut aralıklarının örneğin 100-200, 200-500, 500-800 nm aralıktaki partiküllerin *in vitro* biyouyumluluk, kan uyumluluk ve kontrollü ilaç salım sistemleri olarak kullanılabilirliğinin araştırılması,

• LAM esaslı partiküllerin *in vivo* biyouyumluluklarının ve antioksidan, antienflamatuvar ve anti tümör etkileri gibi biyoaktif özelliklerinin araştırılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

Adams, E. L., Rice, P. J., Graves, B., Ensley, H. E., Yu, H., Brown, G. D., Gordon, S., Monteiro, M. A., Papp-Szabo, E., Lowman, D. W., Power, T. D., Wempe, M. F., Williams, D. L. (2008). "Differential High-Affinity Interaction of Dectin-1 with Natural or Synthetic Glucans Is Dependent upon Primary Structure and Is Influenced by Polymer Chain Length and Side-Chain Branching". *Journal of Pharmacology and Experimental Therapeutics*, 325 (1), 115–123. https://doi.org/10.1124/jpet.107.133124

Adams, S. S., Thorpe, H. M. (2011). "The Anticoagulant Activity and Toxicity of Laminarin Sulphate K". *Journal of Pharmacy and Pharmacology*, 9 (1), 459–463. https://doi.org/10.1111/j.2042-7158.1957.tb12298.x

Adroher-Benítez, I., Ahualli, S., Martín-Molina, A., Quesada-Pérez, M., Moncho-Jordá, A. (2015). "Role of Steric Interactions on the Ionic Permeation Inside Charged Microgels: Theory and Simulations". *Macromolecules*, 48 (13), 4645–4656. https://doi.org/10.1021/acs.macromol.5b00356

Akter, M., Bhattacharjee, M., Dhar, A. K., Rahman, F. B. A., Haque, S., Rashid, T. U., Kabir,
S. M. F. (2021). "Cellulose-Based Hydrogels for Wastewater Treatment: A Concise Review". *Gels*, 7 (1), 30. https://doi.org/10.3390/gels7010030

Auwal, S., Zarei, M., Tan, C., Basri, M., Saari, N. (2017). "Improved In Vivo Efficacy of Anti-Hypertensive Biopeptides Encapsulated in Chitosan Nanoparticles Fabricated by Ionotropic Gelation on Spontaneously Hypertensive Rats". *Nanomaterials*, 7 (12), 421. https://doi.org/10.3390/nano7120421

Balas, M., Dumitrache, F., Badea, M., Fleaca, C., Badoi, A., Tanasa, E., Dinischiotu, A. (2018). "Coating Dependent In Vitro Biocompatibility of New Fe-Si Nanoparticles". *Nanomaterials*, 8 (7), 495. https://doi.org/10.3390/nano8070495

Becker, S., Tebben, J., Coffinet, S., Wiltshire, K., Iversen, M. H., Harder, T., Hinrichs, K.-U., Hehemann, J.-H. (2020). "Laminarin is a major molecule in the marine carbon cycle". *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 117 (12), 6599–6607. https://doi.org/10.1073/pnas.1917001117

Benito-Román, Ó., Alonso, E., Gairola, K., Cocero, M. J. (2013). "Fixed-bed extraction of

β-glucan from cereals by means of pressurized hot water". *The Journal of Supercritical Fluids*, 82, 122–128. https://doi.org/10.1016/j.supflu.2013.07.003

Blackburn, W. H., Dickerson, E. B., Smith, M. H., McDonald, J. F., Lyon, L. A. (2009). "Peptide-Functionalized Nanogels for Targeted siRNA Delivery". *Bioconjugate Chemistry*, 20 (5), 960–968. https://doi.org/10.1021/bc800547c

Camci-Unal, G., Aubin, H., Ahari, A. F., Bae, H., Nichol, J. W., Khademhosseini, A. (2010). "Surface-modified hyaluronic acid hydrogels to capture endothelial progenitor cells". *Soft Matter*, 6 (20), 5120. https://doi.org/10.1039/c0sm00508h

Can, M., Ayyala, R. S., Sahiner, N. (2019). "Crosslinked poly(Lactose) microgels and nanogels for biomedical applications". *Journal of Colloid and Interface Science*, 553, 805–812. https://doi.org/10.1016/j.jcis.2019.06.078

Can, M., Demirci, S., Sunol, A. K., Sahiner, N. (2020a). "An amino acid, L-Glutamic acidbased metal-organic frameworks and their antibacterial, blood compatibility, biocompatibility, and sensor properties". *Microporous and Mesoporous Materials*, 309, 110533. https://doi.org/10.1016/j.micromeso.2020.110533

Can, M., Güven, O., Sahiner, N. (2020b). "Micro and Nanogels for Biomedical Applications". *Hacettepe Journal of Biology and Chemistry*, 48 (5), 407–424. https://doi.org/10.15671/hjbc.810599

Can, M., Sahiner, N. (2021). "A facile one-pot synthesis of microgels and nanogels of laminarin for biomedical applications". *Journal of Colloid and Interface Science*, 588, 40–49. https://doi.org/10.1016/j.jcis.2020.12.053

Castanheira, E. J., Correia, T. R., Rodrigues, J. M. M., Mano, J. F. (2020). "Novel Biodegradable Laminarin Microparticles for Biomedical Applications". *Bulletin of the Chemical Society of Japan*, 93 (6), 713–719. https://doi.org/10.1246/bcsj.20200034

Chang, S., Ma, A. W. K., Lai, H. (2019). "New Insight into the Preparation of Starch-Based Spherical Microgels with Tunable Volume". *Starch - Stärke*, 71 (9–10), 1800288. https://doi.org/10.1002/star.201800288

Chen, Y., Mohanraj, V. J., Wang, F., Benson, H. A. E. (2007). "Designing chitosan-dextran sulfate nanoparticles using charge ratios". *AAPS PharmSciTech*, 8 (4), 131–139. https://doi.org/10.1208/pt0804098 Chizhov, A. O., Dell, A., Morris, H. R., Reason, A. J., Haslam, S. M., McDowell, R. A., Chizhov, O. S., Usov, A. I. (1998). "Structural analysis of laminarans by MALDI and FAB mass spectrometry". *Carbohydrate Research*, 310 (3), 203–210. https://doi.org/10.1016/S0008-6215(98)00177-3

Choi, J.-I., Kim, H.-J., Kim, J.-H., Lee, J.-W. (2012). "Enhanced biological activities of laminarin degraded by Gamma-Ray irradiation". *Journal of Food Biochemistry*, 36 (4), 465–469. https://doi.org/10.1111/j.1745-4514.2011.00552.x

Custódio, C. A., Reis, R. L., Mano, J. F. (2016). "Photo-Cross-Linked Laminarin-Based Hydrogels for Biomedical Applications". *Biomacromolecules*, 17 (5), 1602–1609. https://doi.org/10.1021/acs.biomac.5b01736

de la Fuente, M., Seijo, B., Alonso, M. J. (2008). "Novel Hyaluronic Acid-Chitosan Nanoparticles for Ocular Gene Therapy". *Investigative Opthalmology & Visual Science*, 49 (5), 2016. https://doi.org/10.1167/iovs.07-1077

Deng, Y., Wang, L., Yang, W., Fu, S., Elaïssari, A. (2003). "Preparation of magnetic polymeric particles via inverse microemulsion polymerization process". *Journal of Magnetism and Magnetic Materials*, 257 (1), 69–78. https://doi.org/10.1016/S0304-8853(02)00987-3

Devillé, C., Damas, J., Forget, P., Dandrifosse, G., Peulen, O. (2004). "Laminarin in the dietary fibre concept". *Journal of the Science of Food and Agriculture*, 84 (9), 1030–1038. https://doi.org/10.1002/jsfa.1754

Dolai, J., Mandal, K., Jana, N. R. (2021). "Nanoparticle Size Effects in Biomedical Applications". *ACS Applied Nano Materials*, 4 (7), 6471–6496. https://doi.org/10.1021/acsanm.1c00987

Duan, H., Donovan, M., Foucher, A., Schultze, X., Lecommandoux, S. (2018). "Multivalent and multifunctional polysaccharide-based particles for controlled receptor recognition". *Scientific Reports*, 8 (1), 14730. https://doi.org/10.1038/s41598-018-32994-y

Dwamena, A. K., Woo, S. H., Kim, C. S. (2020). "Enzyme immobilization on porous chitosan hydrogel capsules formed by anionic surfactant gelation". *Biotechnology Letters*, 42 (5), 845–852. https://doi.org/10.1007/s10529-020-02829-w

Eckmann, D. M., Composto, R. J., Tsourkas, A., Muzykantov, V. R. (2014). "Nanogel

carrier design for targeted drug delivery". J. Mater. Chem. B, 2 (46), 8085–8097. https://doi.org/10.1039/C4TB01141D

Ermakova, S., Men'shova, R., Vishchuk, O., Kim, S.-M., Um, B.-H., Isakov, V., Zvyagintseva, T. (2013). "Water-soluble polysaccharides from the brown alga Eisenia bicyclis: Structural characteristics and antitumor activity". *Algal Research*, 2 (1), 51–58. https://doi.org/10.1016/j.algal.2012.10.002

Feng, L., Hao, Y., Zhu, M., Zhai, Y., Yang, L., Liu, Y., Cheng, G. (2019). "Incorporation of Laminarin-Based Hydrogel with Graphene Foam To Enhance the Toughness of Scaffold and Regulate the Stem Cell Behavior". *ACS Biomaterials Science & Engineering*, 5 (10), 5295–5304. https://doi.org/10.1021/acsbiomaterials.9b00752

Fernández-Nieves, A., Fernández-Barbero, A., Vincent, B., de las Nieves, F. J. (2000). "Charge Controlled Swelling of Microgel Particles". *Macromolecules*, 33 (6), 2114–2118. https://doi.org/10.1021/ma9915201

Fröhlich, E. (2012). "The role of surface charge in cellular uptake and cytotoxicity of medical nanoparticles". *International Journal of Nanomedicine*, 5577. https://doi.org/10.2147/IJN.S36111

G. Hamdi, G. Ponchel, D. D. (2001). "Formulation of epichlorohydrin cross-linked starch microspheres". *Journal of Microencapsulation*, 18 (3), 373–383. https://doi.org/10.1080/02652040010019505

Gennari, A., Rios de la Rosa, J. M., Hohn, E., Pelliccia, M., Lallana, E., Donno, R., Tirella, A., Tirelli, N. (2019). "The different ways to chitosan/hyaluronic acid nanoparticles: templated vs direct complexation. Influence of particle preparation on morphology, cell uptake and silencing efficiency". *Beilstein Journal of Nanotechnology*, 10, 2594–2608. https://doi.org/10.3762/bjnano.10.250

Gonçalves, C., Gama, F. M. (2008). "Characterization of the self-assembly process of hydrophobically modified dextrin". *European Polymer Journal*, 44 (11), 3529–3534. https://doi.org/10.1016/j.eurpolymj.2008.08.034

Haagdorens, M., Cepla, V., Melsbach, E., Koivusalo, L., Skottman, H., Griffith, M., Valiokas, R., Zakaria, N., Pintelon, I., Tassignon, M.-J. (2019). "In Vitro Cultivation of Limbal Epithelial Stem Cells on Surface-Modified Crosslinked Collagen Scaffolds". *Stem*

Cells International, 2019, 1-17. https://doi.org/10.1155/2019/7867613

Jeong, Y., Kim, S., Jin, S., Ryu, H., Jin, Y., Jung, T., Kim, I., Jung, S. (2008). "Cisplatinincorporated hyaluronic acid nanoparticles based on ion-complex formation". *Journal of Pharmaceutical Sciences*, 97 (3), 1268–1276. https://doi.org/10.1002/jps.21103

JI, C.-F., JI, Y.-B., MENG, D.-Y. (2013). "Sulfated modification and anti-tumor activity of laminarin". *Experimental and Therapeutic Medicine*, 6 (5), 1259–1264. https://doi.org/10.3892/etm.2013.1277

Kang, B., Opatz, T., Landfester, K., Wurm, F. R. (2015). "Carbohydrate nanocarriers in biomedical applications: functionalization and construction". *Chemical Society Reviews*, 44 (22), 8301–8325. https://doi.org/10.1039/C5CS00092K

Kazemi Ashtiani, M., Zandi, M., Shokrollahi, P., Ehsani, M., Baharvand, H. (2020). "Chitosan surface modified hydrogel as a therapeutic contact lens". *Polymers for Advanced Technologies*, 31 (4), 741–748. https://doi.org/10.1002/pat.4810

Keppeler, S., Ellis, A., Jacquier, J. C. (2009). "Cross-linked carrageenan beads for controlled release delivery systems". *Carbohydrate Polymers*, 78 (4), 973–977. https://doi.org/10.1016/j.carbpol.2009.07.029

Kim, K.-H., Kim, Y.-W., Kim, H. B., Lee, B. J., Lee, D. S. (2006). "Anti-apoptotic Activity of Laminarin Polysaccharides and their Enzymatically Hydrolyzed Oligosaccharides from Laminaria japonica". *Biotechnology Letters*, 28 (6), 439–446. https://doi.org/10.1007/s10529-005-6177-9

Klein, M., Poverenov, E. (2020). "Natural biopolymer-based hydrogels for use in food and agriculture". *Journal of the Science of Food and Agriculture*, 100 (6), 2337–2347. https://doi.org/10.1002/jsfa.10274

Kong, Y., Zhuang, Y., Han, Z., Yu, J., Shi, B., Han, K., Hao, H. (2019). "Dye removal by eco-friendly physically cross-linked double network polymer hydrogel beads and their functionalized composites". *Journal of Environmental Sciences*, 78, 81–91. https://doi.org/10.1016/j.jes.2018.07.006

Kurt, S. B., Ayyala, R. S., Sahiner, N. (2021). "Versatile poly(maltose) micro/nanoparticles with tunable surface functionality as a biomaterial". *Journal of Applied Polymer Science*, 138 (9), 49906. https://doi.org/10.1002/app.49906

Large, D. E., Soucy, J. R., Hebert, J., Auguste, D. T. (2019). "Advances in Receptor-Mediated, Tumor-Targeted Drug Delivery". *Advanced Therapeutics*, 2 (1), 1800091. https://doi.org/10.1002/adtp.201800091

Lee, E. J., Park, J. K., Khan, S. A., Lim, K.-H. (2011). "Preparation of Agar Nanoparticles by W/O Emulsification". *Journal of Chemical Engineering of Japan*, 44 (7), 502–508. https://doi.org/10.1252/jcej.11we016

Lewandowska-Łańcucka, J., Karewicz, A., Wolski, K., Zapotoczny, S. (2018). "Surface Functionalization of Nanocellulose-Based Hydrogels". Mondal M.I.H. (eds.). in: *Cellulose-Based Superabsorbent Hydrogels. Polymers and Polymeric Composites: A Reference Series.* Springer, Cham. (pp. 1–29). https://doi.org/10.1007/978-3-319-76573-0_24-1

Li, L., Lu, L., Zhou, C. R., Xu, Z. C. (2011). "Surface Modified Polylactic Acid Microspheres Reinforced Calcium Alginate Hydrogels". *Applied Mechanics and Materials*, 140, 58–62. https://doi.org/10.4028/www.scientific.net/AMM.140.58

Li, X., Zheng, W., He, G., Zhao, R., Liu, D. (2014). "Morphology Control of TiO 2 Nanoparticle in Microemulsion and Its Photocatalytic Property". *ACS Sustainable Chemistry* & Engineering, 2 (2), 288–295. https://doi.org/10.1021/sc400328u

Li, Y., Wang, F., Cui, H. (2016). "Peptide-based supramolecular hydrogels for delivery of biologics". *Bioengineering & Translational Medicine*, 1 (3), 306–322. https://doi.org/10.1002/btm2.10041

Lovell, P. A., Schork, F. J. (2020). "Fundamentals of Emulsion Polymerization". *Biomacromolecules*, 21 (11), 4396–4441. https://doi.org/10.1021/acs.biomac.0c00769

Ma, Z., Garrido-Maestu, A., Jeong, K. C. (2017). "Application, mode of action, and in vivo activity of chitosan and its micro- and nanoparticles as antimicrobial agents: A review". *Carbohydrate Polymers*, 176, 257–265. https://doi.org/10.1016/j.carbpol.2017.08.082

Maiz-Fernández, S., Pérez-Álvarez, L., Ruiz-Rubio, L., Vilas-Vilela, J. L., Lanceros-Mendez, S. (2020). "Polysaccharide-Based In Situ Self-Healing Hydrogels for Tissue Engineering Applications". *Polymers*, 12 (10), 2261. https://doi.org/10.3390/polym12102261

Majcher, M. J., McInnis, C. L., Himbert, S., Alsop, R. J., Kinio, D., Bleuel, M., Rheinstädter,

M. C., Smeets, N. M. B., Hoare, T. (2020). "Photopolymerized Starchstarch Nanoparticle (SNP) network hydrogels". *Carbohydrate Polymers*, 236, 115998. https://doi.org/10.1016/j.carbpol.2020.115998

Malik, M. A., Wani, M. Y., Hashim, M. A. (2012). "Microemulsion method: A novel route to synthesize organic and inorganic nanomaterials". *Arabian Journal of Chemistry*, 5 (4), 397–417. https://doi.org/10.1016/j.arabjc.2010.09.027

Martins, C. R., Custódio, C. A., Mano, J. F. (2018). "Multifunctional laminarin microparticles for cell adhesion and expansion". *Carbohydrate Polymers*, 202, 91–98. https://doi.org/10.1016/j.carbpol.2018.08.029

Mecozzi, M., Pietroletti, M., Scarpiniti, M., Acquistucci, R., Conti, M. E. (2012). "Monitoring of marine mucilage formation in Italian seas investigated by infrared spectroscopy and independent component analysis". *Environmental Monitoring and Assessment*, 184 (10), 6025–6036. https://doi.org/10.1007/s10661-011-2400-4

Miao, H.-Q., Elkin, M., Aingorn, E., Ishai-Michaeli, R., Stein, C. A., Vlodavsky, I. (1999). "Inhibition of heparanase activity and tumor metastasis by laminarin sulfate and synthetic phosphorothioate oligodeoxynucleotides". *International Journal of Cancer*, 83 (3), 424– 431. https://doi.org/10.1002/(SICI)1097-0215(19991029)83:3<424::AID-IJC20>3.0.CO;2-L

Michelle Kilcoyne, Lokesh Joshi. (2007). "Carbohydrates in Therapeutics". *Cardiovascular* & *Hematological Agents in Medicinal Chemistry*, 5 (3), 186–197. https://doi.org/10.2174/187152507781058663

Mitura, S., Sionkowska, A., Jaiswal, A. (2020). "Biopolymers for hydrogels in cosmetics: review". *Journal of Materials Science: Materials in Medicine*, 31 (6), 50. https://doi.org/10.1007/s10856-020-06390-w

Morales-Sanfrutos, J., Lopez-Jaramillo, F., Elremaily, M., Hernández-Mateo, F., Santoyo-Gonzalez, F. (2015). "Divinyl Sulfone Cross-Linked Cyclodextrin-Based Polymeric Materials: Synthesis and Applications as Sorbents and Encapsulating Agents". *Molecules*, 20 (3), 3565–3581. https://doi.org/10.3390/molecules20033565

Mosmann, T. (1983). "Rapid colorimetric assay for cellular growth and survival: Application to proliferation and cytotoxicity assays". *Journal of Immunological Methods*, 65 (1-2), 55-63. https://doi.org/10.1016/0022-1759(83)90303-4

Mülhaupt, R. (2004). "Hermann Staudinger and the Origin of Macromolecular Chemistry". *Angewandte Chemie International Edition*, 43 (9), 1054–1063. https://doi.org/10.1002/anie.200330070

Myrick, J. M., Vendra, V. K., Krishnan, S. (2014). "Self-assembled polysaccharide nanostructures for controlled-release applications". *Nanotechnology Reviews*, 3 (4). https://doi.org/10.1515/ntrev-2012-0050

Nelson, T. E., Lewis, B. A. (1974). "Separation and characterization of the soluble and insoluble components of insoluble laminaran". *Carbohydrate Research*, 33 (1), 63–74. https://doi.org/10.1016/S0008-6215(00)82940-7

Neyrinck, A. M., Mouson, A., Delzenne, N. M. (2007). "Dietary supplementation with laminarin, a fermentable marine β (1–3) glucan, protects against hepatotoxicity induced by LPS in rat by modulating immune response in the hepatic tissue". *International Immunopharmacology*, 7 (12), 1497–1506. https://doi.org/10.1016/j.intimp.2007.06.011

Ng, J. Y., Obuobi, S., Chua, M. L., Zhang, C., Hong, S., Kumar, Y., Gokhale, R., Ee, P. L. R. (2020). "Biomimicry of microbial polysaccharide hydrogels for tissue engineering and regenerative medicine – A review". *Carbohydrate Polymers*, 241, 116345. https://doi.org/10.1016/j.carbpol.2020.116345

Nguyen, D. H., Joung, Y. K., Choi, J. H., Moon, H. T., Park, K. D. (2011). "Targeting ligandfunctionalized and redox-sensitive heparin-Pluronic nanogels for intracellular protein delivery". *Biomedical Materials*, 6 (5), 055004. https://doi.org/10.1088/1748-6041/6/5/055004

Oh, J. K., Drumright, R., Siegwart, D. J., Matyjaszewski, K. (2008). "The development of microgels/nanogels for drug delivery applications". *Progress in Polymer Science*, 33 (4), 448–477. https://doi.org/10.1016/j.progpolymsci.2008.01.002

Opanasopit, P., Apirakaramwong, A., Ngawhirunpat, T., Rojanarata, T., Ruktanonchai, U. (2008). "Development and Characterization of Pectinate Micro/Nanoparticles for Gene Delivery". *AAPS PharmSciTech*, 9 (1), 67–74. https://doi.org/10.1208/s12249-007-9007-7

Osborn, H. M. I., Evans, P. G., Gemmell, N., Osborne, S. D. (2004). "Carbohydrate-based therapeutics". *Journal of Pharmacy and Pharmacology*, 56 (6), 691–702.

https://doi.org/10.1211/0022357023619

Palkovits, R., Althues, H., Rumplecker, A., Tesche, B., Dreier, A., Holle, U., Fink, G., Cheng, C. H., Shantz, D. F., Kaskel, S. (2005). "Polymerization of w/o Microemulsions for the Preparation of Transparent SiO 2 /PMMA Nanocomposites". *Langmuir*, 21 (13), 6048–6053. https://doi.org/10.1021/la050630k

Park, N., Kim, J. (2020). "Hydrogel-Based Artificial Muscles: Overview and Recent Progress". *Advanced Intelligent Systems*, 2 (4), 1900135. https://doi.org/10.1002/aisy.201900135

Pertici, V., Pin-Barre, C., Rivera, C., Pellegrino, C., Laurin, J., Gigmes, D., Trimaille, T. (2019). "Degradable and Injectable Hydrogel for Drug Delivery in Soft Tissues". *Biomacromolecules*, 20 (1), 149–163. https://doi.org/10.1021/acs.biomac.8b01242

Plunkett, K. N., Chatterjee, A. N., Aluru, N. R., Moore, J. S. (2003). "Surface-modified hydrogels for chemoselective bioconjugation". *Macromolecules*, 36 (23). https://doi.org/10.1021/ma035166+

Popa, E. G., Reis, R. L., Gomes, M. E. (2015). "Seaweed polysaccharide-based hydrogels used for the regeneration of articular cartilage". *Critical Reviews in Biotechnology*, 35 (3), 410–424. https://doi.org/10.3109/07388551.2014.889079

Quiñones, J. P., Peniche, H., Peniche, C. (2018). "Chitosan Based Self-Assembled Nanoparticles in Drug Delivery". *Polymers*, 10 (3), 235. https://doi.org/10.3390/polym10030235

Rasouli, M., Ostovar-Ravari, A., Shokri-Afra, H. (2014). "Characterization and improvement of phenol-sulfuric acid microassay for glucose-based glycogen". *European review for medical and pharmacological sciences*, 18 (14), 2020–2024. http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25027341

Reid, M. S., Kedzior, S. A., Villalobos, M., Cranston, E. D. (2017). "Effect of Ionic Strength and Surface Charge Density on the Kinetics of Cellulose Nanocrystal Thin Film Swelling". *Langmuir*, 33 (30), 7403–7411. https://doi.org/10.1021/acs.langmuir.7b01740

Ren, X., Liu, L., Zhou, Y., Zhu, Y., Zhang, H., Zhang, Z., Li, H. (2016). "Nanoparticle siRNA against BMI-1 with a Polyethylenimine–Laminarin Conjugate for Gene Therapy in Human Breast Cancer". *Bioconjugate Chemistry*, 27 (1), 66–73.

https://doi.org/10.1021/acs.bioconjchem.5b00650

Rinaudo, M. (2007). "Seaweed Polysaccharides". H. Kamerling (eds.). in: *Comprehensive Glycoscience*. Elsevier. (pp. 691–735). https://doi.org/10.1016/B978-044451967-2/00140-9

Rioux, L.-E., Turgeon, S. L., Beaulieu, M. (2010). "Structural characterization of laminaran and galactofucan extracted from the brown seaweed Saccharina longicruris". *Phytochemistry*, 71 (13), 1586–1595. https://doi.org/10.1016/j.phytochem.2010.05.021

Ruckenstein, E. (1978). "The origin of thermodynamic stability of microemulsions". *Chemical Physics Letters*, 57 (4), 517–521. https://doi.org/10.1016/0009-2614(78)85311-1

Ryu, J.-H., Bickerton, S., Zhuang, J., Thayumanavan, S. (2012). "Ligand-Decorated Nanogels: Fast One-Pot Synthesis and Cellular Targeting". *Biomacromolecules*, 13 (5), 1515–1522. https://doi.org/10.1021/bm300201x

Sagbas, S., Aktas, N., Sahiner, N. (2015). "Modified biofunctional p(tannic acid) microgels and their antimicrobial activity". *Applied Surface Science*, 354, 306–313. https://doi.org/10.1016/j.apsusc.2015.06.163

Sagbas Suner, S., Ari, B., Onder, F. C., Ozpolat, B., Ay, M., Sahiner, N. (2019). "Hyaluronic acid and hyaluronic acid: Sucrose nanogels for hydrophobic cancer drug delivery". *International Journal of Biological Macromolecules*, 126, 1150–1157. https://doi.org/10.1016/j.ijbiomac.2019.01.021

Sahiner, N. (2013). "Soft and flexible hydrogel templates of different sizes and various functionalities for metal nanoparticle preparation and their use in catalysis". *Progress in Polymer Science*, 38 (9), 1329–1356. https://doi.org/10.1016/j.progpolymsci.2013.06.004

Sahiner, N., Sagbas, S., Turk, M. (2014a). "Poly(sucrose) micro particles preparation and their use as biomaterials". *International Journal of Biological Macromolecules*, 66, 236–244. https://doi.org/10.1016/j.ijbiomac.2014.02.012

Sahiner, N., Sagbas, S., Yoshida, H., Lyon, L. A. (2014b). "Synthesis and Properties of Inulin Based Microgels". *Colloids and Interface Science Communications*, 2, 15–18. https://doi.org/10.1016/j.colcom.2014.08.003

Sahiner, N., Sagbas, S., Aktas, N., Silan, C. (2016). "Inherently antioxidant and antimicrobial tannic acid release from poly(tannic acid) nanoparticles with controllable

degradability". *Colloids and Surfaces B: Biointerfaces*, 142, 334–343. https://doi.org/10.1016/j.colsurfb.2016.03.006

Sahiner, N., Sagbas, S., Yılmaz, S. (2017a). "Microgels Derived from Different Forms of Carrageenans, Kappa, Iota, and Lambda for Biomedical Applications". *MRS Advances*, 2 (47), 2521–2527. https://doi.org/10.1557/adv.2017.415

Sahiner, N., Sagbas, S., Sahiner, M., Ayyala, R. S. (2017b). "Polyethyleneimine modified poly(Hyaluronic acid) particles with controllable antimicrobial and anticancer effects". *Carbohydrate Polymers*, 159, 29–38. https://doi.org/10.1016/j.carbpol.2016.12.024

Sahiner, N. (2018a). "One step preparation of polymeric maltitol particles, from a sugar molecule, maltitol for biomedical applications". *Materials Science and Engineering: C*, 89, 205–212. https://doi.org/10.1016/j.msec.2018.04.017

Sahiner, N., Sagbas, S., Sahiner, M., Blake, D. A., Reed, W. F. (2018b). "Polydopamine particles as nontoxic, blood compatible, antioxidant and drug delivery materials". *Colloids and Surfaces B: Biointerfaces*, 172, 618–626. https://doi.org/10.1016/j.colsurfb.2018.09.019

Sahiner, M., Blake, D. A., Fullerton, M. L., Suner, S. S., Sunol, A. K., Sahiner, N. (2019a). "Enhancement of biocompatibility and carbohydrate absorption control potential of rosmarinic acid through crosslinking into microparticles". *International Journal of Biological Macromolecules*, 137, 836–843. https://doi.org/10.1016/j.ijbiomac.2019.07.032

Sahiner, N., Suner, S. S., Ayyala, R. S. (2019b). "Mesoporous, degradable hyaluronic acid microparticles for sustainable drug delivery application". *Colloids and Surfaces B: Biointerfaces*, 177, 284–293. https://doi.org/10.1016/j.colsurfb.2019.02.015

Šandula, J., Kogan, G., Kačuráková, M., Machová, E. (1999). "Microbial $(1\rightarrow 3)$ - β -d-glucans, their preparation, physico-chemical characterization and immunomodulatory activity". *Carbohydrate Polymers*, 38 (3), 247–253. https://doi.org/10.1016/S0144-8617(98)00099-X

Schmiedeberg, J. E. O. (1885). "Gesellschaft deutscher Naturforscher und Arzte: Leipzig". *Tageblatt der Versammlung*, 58, 427.

Seidi, F., Jenjob, R., Phakkeeree, T., Crespy, D. (2018). "Saccharides, oligosaccharides, and polysaccharides nanoparticles for biomedical applications". *Journal of Controlled Release*, 284, 188–212. https://doi.org/10.1016/j.jconrel.2018.06.026

Sellimi, S., Maalej, H., Rekik, D. M., Benslima, A., Ksouda, G., Hamdi, M., Sahnoun, Z., Li, S., Nasri, M., Hajji, M. (2018). "Antioxidant, antibacterial and in vivo wound healing properties of laminaran purified from Cystoseira barbata seaweed". *International Journal of Biological Macromolecules*, 119, 633–644. https://doi.org/10.1016/j.ijbiomac.2018.07.171

Shalla, A. H., Yaseen, Z., Bhat, M. A., Rangreez, T. A., Maswal, M. (2019). "Recent review for removal of metal ions by hydrogels". *Separation Science and Technology*, 54 (1), 89–100. https://doi.org/10.1080/01496395.2018.1503307

Shibaev, A. V., Muravlev, D. A., Muravleva, A. K., Matveev, V. V., Chalykh, A. E., Philippova, O. E. (2020). "pH-Dependent Gelation of a Stiff Anionic Polysaccharide in the Presence of Metal Ions". *Polymers*, 12 (4), 868. https://doi.org/10.3390/polym12040868

Shimojo, A. A. M., Pires, A. M. B., Lichy, R., Santana, M. H. A. (2015). "The Performance of Crosslinking with Divinyl Sulfone as Controlled by the Interplay Between the Chemical Modification and Conformation of Hyaluronic Acid". *Journal of the Brazilian Chemical Society*, 26 (3), 506-512. https://doi.org/10.5935/0103-5053.20150003

Shin, H. J., Oh, S. J., Kim, S. I., Won Kim, H., Son, J.-H. (2009). "Conformational characteristics of β -glucan in laminarin probed by terahertz spectroscopy". *Applied Physics Letters*, 94 (11), 111911. https://doi.org/10.1063/1.3100778

Shiraishi, K., Yokoyama, M. (2019). "Toxicity and immunogenicity concerns related to PEGylated-micelle carrier systems: a review". *Science and Technology of Advanced Materials*, 20 (1), 324–336. https://doi.org/10.1080/14686996.2019.1590126

Smeets, N. M. B., Hoare, T. (2013). "Designing responsive microgels for drug delivery applications". *Journal of Polymer Science Part A: Polymer Chemistry*, 51 (14), 3027–3043. https://doi.org/10.1002/pola.26707

Smith, A. J., Graves, B., Child, R., Rice, P. J., Ma, Z., Lowman, D. W., Ensley, H. E., Ryter,
K. T., Evans, J. T., Williams, D. L. (2018). "Immunoregulatory Activity of the Natural
Product Laminarin Varies Widely as a Result of Its Physical Properties". *The Journal of Immunology*, 200 (2), 788–799. https://doi.org/10.4049/jimmunol.1701258

Soler-Botija, C., Bagó, J. R., Llucià-Valldeperas, A., Vallés-Lluch, A., Castells-Sala, C., Martínez-Ramos, C., Fernández-Muiños, T., Chachques, J. C., Pradas, M. M., Semino, C. E., Bayes-Genis, A. (2014). "Engineered 3D bioimplants using elastomeric scaffold, selfassembling peptide hydrogel, and adipose tissue-derived progenitor cells for cardiac regeneration". *American Journal of Translational Research*, 6 (3), 291–301. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/24936221

Staudinger, H. (1920). "Über Polymerisation". *Berichte der deutschen chemischen Gesellschaft (A and B Series)*, 53 (6), 1073–1085. https://doi.org/10.1002/cber.19200530627

Su, H., Wang, Y., Gu, Y., Bowman, L., Zhao, J., Ding, M. (2018). "Potential applications and human biosafety of nanomaterials used in nanomedicine". *Journal of Applied Toxicology*, 38 (1), 3–24. https://doi.org/10.1002/jat.3476

Suner, S. S., Sahiner, M., Sengel, S. B., Rees, D. J., Reed, W. F., Sahiner, N. (2018). "Responsive biopolymer-based microgels/nanogels for drug delivery applications". Makhlouf, A. S. H., Abu-Thabit, N. Y. (eds.). in: *Stimuli Responsive Polymeric Nanocarriers for Drug Delivery Applications, Volume 1*. Elsevier. (pp. 453–500). https://doi.org/10.1016/B978-0-08-101997-9.00021-7

Szeghalmi, A., Kaminskyj, S., Gough, K. M. (2007). "A synchrotron FTIR microspectroscopy investigation of fungal hyphae grown under optimal and stressed conditions". *Analytical and Bioanalytical Chemistry*, 387 (5), 1779–1789. https://doi.org/10.1007/s00216-006-0850-2

Tavakoli, J., Tang, Y. (2017). "Hydrogel Based Sensors for Biomedical Applications: An Updated Review". *Polymers*, 9 (12), 364. https://doi.org/10.3390/polym9080364

Tavakoli, S., Klar, A. S. (2020). "Advanced Hydrogels as Wound Dressings". *Biomolecules*, 10 (8), 1169. https://doi.org/10.3390/biom10081169

Tharanathan, R. N. (2002). "Food-Derived Carbohydrates - Structural Complexity and Functional Diversity". *Critical Reviews in Biotechnology*, 22 (1), 65–84. https://doi.org/10.1080/07388550290789469

Tsiapali, E., Whaley, S., Kalbfleisch, J., Ensley, H. E., Browder, I. W., Williams, D. L. (2001). "Glucans exhibit weak antioxidant activity, but stimulate macrophage free radical activity". *Free Radical Biology and Medicine*, 30 (4), 393–402. https://doi.org/10.1016/S0891-5849(00)00485-8

Uthaman, S., Maya, S., Jayakumar, R., Cho, C.-S., Park, I.-K. (2014). "Carbohydrate-Based Nanogels as Drug and Gene Delivery Systems". *Journal of Nanoscience and*

Nanotechnology, 14 (1), 694-704. https://doi.org/10.1166/jnn.2014.8904

Van Tran, V., Park, D., Lee, Y.-C. (2018). "Hydrogel applications for adsorption of contaminants in water and wastewater treatment". *Environmental Science and Pollution Research*, 25 (25), 24569–24599. https://doi.org/10.1007/s11356-018-2605-y

Venkatesan, J., Anil, S., Kim, S.-K., Shim, M. (2016). "Seaweed Polysaccharide-Based Nanoparticles: Preparation and Applications for Drug Delivery". *Polymers*, 8 (2), 30. https://doi.org/10.3390/polym8020030

Venkatesan, J., Lowe, B., Anil, S., Manivasagan, P., Kheraif, A. A. Al, Kang, K.-H., Kim,
S.-K. (2015). "Seaweed polysaccharides and their potential biomedical applications". *Starch - Stärke*, 67 (5–6), 381–390. https://doi.org/10.1002/star.201400127

Vinogradov, S. V. (2006). "Colloidal microgels in drug delivery applications". *Current pharmaceutical design*, 12 (36), 4703–4712. https://doi.org/10.2174/138161206779026254

Wanakule, P., Liu, G. W., Fleury, A. T., Roy, K. (2012). "Nano-inside-micro: Diseaseresponsive microgels with encapsulated nanoparticles for intracellular drug delivery to the deep lung". *Journal of Controlled Release*, 162 (2), 429–437. https://doi.org/10.1016/j.jconrel.2012.07.026

Wang, H., Xu, Z., Wu, Y., Li, H., Liu, W. (2018). "A high strength semi-degradable polysaccharide-based hybrid hydrogel for promoting cell adhesion and proliferation". *Journal of Materials Science*, 53 (9), 6302–6312. https://doi.org/10.1007/s10853-018-2019-8

Wang, X., Ao, Q., Tian, X., Fan, J., Tong, H., Hou, W., Bai, S. (2017). "Gelatin-Based Hydrogels for Organ 3D Bioprinting". *Polymers*, 9 (12), 401. https://doi.org/10.3390/polym9090401

Wiercigroch, E., Szafraniec, E., Czamara, K., Pacia, M. Z., Majzner, K., Kochan, K., Kaczor, A., Baranska, M., Malek, K. (2017). "Raman and infrared spectroscopy of carbohydrates: A review". *Spectrochimica Acta Part A: Molecular and Biomolecular Spectroscopy*, 185, 317–335. https://doi.org/10.1016/j.saa.2017.05.045

Williams, D. F. (2008). "On the mechanisms of biocompatibility". *Biomaterials*, 29 (20), 2941–2953. https://doi.org/10.1016/j.biomaterials.2008.04.023

Willner, I., Willner, B. (2010). "Biomolecule-Based Nanomaterials and Nanostructures". *Nano Letters*, 10 (10), 3805–3815. https://doi.org/10.1021/nl102083j

Xiao, K., Li, Y., Luo, J., Lee, J. S., Xiao, W., Gonik, A. M., Agarwal, R. G., Lam, K. S. (2011). "The effect of surface charge on in vivo biodistribution of PEG-oligocholic acid based micellar nanoparticles". *Biomaterials*, 32 (13), 3435–3446. https://doi.org/10.1016/j.biomaterials.2011.01.021

Xie, J., Guo, L., Ruan, Y., Zhu, H., Wang, L., Zhou, L., Yun, X., Gu, J. (2010). "Laminarinmediated targeting to Dectin-1 enhances antigen-specific immune responses". *Biochemical and Biophysical Research Communications*, 391 (1), 958–962. https://doi.org/10.1016/j.bbrc.2009.11.173

Yin, Y., Hu, B., Yuan, X., Cai, L., Gao, H., Yang, Q. (2020). "Nanogel: A Versatile Nano-Delivery System for Biomedical Applications". *Pharmaceutics*, 12 (3), 290. https://doi.org/10.3390/pharmaceutics12030290

You, J.-O., Peng, C.-A. (2005). "Calcium-Alginate Nanoparticles Formed by Reverse Microemulsion as Gene Carriers". *Macromolecular Symposia*, 219 (1), 147–153. https://doi.org/10.1002/masy.200550113

Zargarzadeh, M., Amaral, A. J. R., Custódio, C. A., Mano, J. F. (2020). "Biomedical applications of laminarin". *Carbohydrate Polymers*, 232, 115774. https://doi.org/10.1016/j.carbpol.2019.115774

Zhang, H., Zeng, H., Priimagi, A., Ikkala, O. (2019). "Programmable responsive hydrogels inspired by classical conditioning algorithm". *Nature Communications*, 10 (1), 3267. https://doi.org/10.1038/s41467-019-11260-3